

ശ്രീമലം മലയാളഭാഷാഗ്രന്ഥാവലി.

ഗ്രന്ഥകം ൨ ൫.

രണ്ടു ഭാഷാചമ്പുക്കൾ

ആകീഴ് കൃതേ

കേ. മഹാദേവശാസ്ത്രികൾ

പരിശോധിച്ച്

മാഹാത്മ്യമഹാമഹിമശ്രീ ശ്രീചിത്തിരതികരം മഹാഭാരതകൃതശ്രീമലം
കൃതപ്രകാരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

ചിത്തിരസംസ്കരണം

തിരുവനന്തപുരം:

കിരവിനാമർ സകാർ അച്ചുതട്ടത്തിൽ അച്ചുകൂട്,
൧൧൧൫.

3153
ŚRĪ MŪLAM BHĀṢĀ SERIES.

No. XXV.

TWO BHĀṢĀ CAMPUS

EDITED BY

K. MAHĀDEVA ŚĀSTRĪ

Ag. Curator for the Publication of Oriental Manuscripts.

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF THE GOVERNMENT OF
HIS HIGHNESS THE MAHARAJA OF TRAVANCORE.

Second Edition.

TRIVANDRUM :

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS,

1115.

All Rights Reserved.]

SRI NIRMAL BHASHA SERIES

No. XXV

TWO BHASHA CAMPUS

EDITED BY

M. MAHADEVA SWAMI

As Editor for the Publication of Oriental Manuscripts

REPRODUCED FROM THE MANUSCRIPTS IN THE POSSESSION OF
THE LIBRARY OF THE BHASHA CAMPUS

Second Edition

PRINTED BY

THE BHASHA CAMPUS, CHENNAI

1955

[All Rights Reserved]

ശ്രീ

ചിത്രാപദാനരമണീയകലാവിലാസി

ചിത്രാവതാരപരമാദ്ഭുതപുർണ്ണചന്ദ്രഃ
ചിത്രോത്തരരേണ മഹസാ സ്ഥസാ പ്രവൃദ്ധ-
ശ്ചിത്താംബുജാനി വികസന്തി കരോത്യജസ്രം.

തത്സംസ്ഥ വഞ്ചിവാസുധോഭയസങ്ഗതസ്യ
രാജന് കൃപാമൃതധാരീപരിപോഷ്യമാണാ
ചിത്രോദയോത്തരവിരാജിതമഞ്ജരിയാ
ഭൃയാച്ഛിരായ കൃതിനാ മഹതേ ഫലായ.

കേ. മഹാദേവശാസ്ത്രി.

சுருதி

பிரதம அங்கம்
முதல் அங்கம்
முதல் அங்கம்
முதல் அங்கம்

முதல் அங்கம்
முதல் அங்கம்
முதல் அங்கம்
முதல் அங்கம்

முதல் அங்கம்

മ ഖ ധ ര .

ഈ രണ്ടു ഭാഷാചമ്പുക്കൾ ആകൃതികൊണ്ടു ചെല്ലക്കൂട്ടാണെന്നിവിടെ പ്രകൃതികൊണ്ടു ഗുണക്കൂട്ടാണു്. ഇവയിൽനിന്നു സാഹിത്യസംബന്ധമായും, സമുദായരചനയായും, പല സമുദായശാസ്ത്രം ഗ്രഹിക്കുവാനാണു്. ഇവയുടെ കർത്താവു്, ഭാഷയ്ക്കു് ശബ്ദം, രീതി, പാകം എന്നിവയാൽ ഭാഷാരാമായെന്നാദിബഹുചമ്പുപ്രബന്ധനിർമ്മാതാവായ മഹാകാവ്യ പുനാ നമ്പൂതിരി ആയിരിക്കണം എന്നാണു് ഒരുജ്യോമം ഉണ്ടാകുന്നതു്. ഈ അഭ്യൂഹത്തിൽ, പുനത്തിന്റെതാണെന്നു സുപ്രസിദ്ധമായ—

“താരിൽത്തന്നീകടാക്ഷാഞ്ചലമധുപകലാ-

രാമ! രാമാജനാനാം

നീരിൽത്താൻബാണ! വൈരാകരനികരതാമ-

മണ്ഡലീചണ്ഡഭാനോ!

നേരത്തൊത്തോരു നീയോ തൊടുകറികളയാ-

ശ്വന്നമേഷാ കളിക്ക-

ന്നേരത്തിന്നിപ്പറം വിക്രമമുവര! ധരാ

ഹന്ത! കല്പാന്തത്തോയ.”

എന്നുള്ള ശ്ലോകത്തിൽ കാണുന്ന വൈരാകരശബ്ദവും, ‘തമോമണ്ഡലീചണ്ഡഭാനോ’ ശബ്ദവും പ്രസ്തുതചമ്പുക്കളിൽ ഒന്നായ രാവണവിലയത്തിൽ യഥാക്രമം,

“ചൊല്ലെത്തിട്ടന്ന വൈരാകരവിമലയശ-

ബ്രഹ്മാ ചന്ദ്രമാസം”

(പുറം ൧൮, ശ്ലോകം ൧൮).

എന്ന പാദത്തിലും,

“നിന്നാൽ ധാതൃ ഭിന്നേയം വിമതജനതമോ-

മണ്ഡലചണ്ഡഭാനോ!”

(പുറം ൧൯, ശ്ലോകം ൩).

എന്ന പാദത്തിലും അങ്ങനെയുപത്തിൽ സദാ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്, പ്രബലമായ ഒരുപക്ഷംകേരായി നില്ക്കുന്നു. ഇത്തരം അക്രമവിനിക്രമചമ്പനധാരയായി പ്രവഹിക്കുന്ന സരസസാഹസധരികളിൽ പരകീയവചനങ്ങൾക്കു നിലയില്ലെന്നതന്നെ

യല്ല, ഉണ്ടെങ്കിൽ അതു കവിതയുടെ പ്രാർത്ഥനകളുടെ സരണികളിൽ ഒരു കണ്ടുകെട്ടി ആയെക്കുമല്ലോ എന്നുള്ളതുകൊണ്ടാണ് മുൻപൊന്ന അഭ്യർത്ഥന ഇങ്ങനെ തെറ്റായൊരുകാരെ നിറുത്തിയത്. കൊല്ലവർഷം 1100-ാം മാണ്ടിടയ്ക്കു ജീവിച്ചിരുന്ന പണ്ഡിതാവണ്ഡവനും മഹാകവിമുഖ്യനും ആയ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികൾ--

“അധികേമമഗ്രതിഃ കവയഃ

കവയന്തു വയന്തു ന താൻ വിനമഃ

പുളകോദ്ഗമകാരിവചഃപ്രസരം

പുനഃമാപ്തം പുനഃ പുനരേവ നമഃ.”

എന്നീവിധം പുനതെത്തുന്ന പ്രത്യക്ഷത്താൽ അഭിനയിച്ചതായിക്കേൾക്കുന്നതിൽനിന്ന്, ശാസ്ത്രികളുടെ ജീവിതസമയമായ-- 1100-ാം മാണ്ടിനോട് അടുപ്പിച്ചായിരിക്കണം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതസമയമെന്നു വ്യക്തപ്പെടുന്നു. ഇതുപോലെതന്നെയും ദേശനാമധേയംകളെപ്പറ്റി അറിവു ലഭിക്കുന്നതിനു യാതൊരു മാർഗ്ഗവും കാണുന്നില്ല. നമ്മുടെ കവി, ചന്ദ്രോത്സവത്തിൽ കാണുന്ന,

“മധുരമാഴി! പുനമെന്നു നല്ലവീണ്ടേണു സാര-

സ്വതപരിമളമോലും പല്ലഭേഭൈരണൈകൈ

പകലിരവു വളർത്തി സ്തുതമാനാപദാനം

മധുരകവിഭീരൈരേനപിതാ രാഘവാഭൈഃ.”

“മദഃതി പുനമിതം ഭൂരി ഭൂചക്രവാളം.”

എന്നീ ഭാഗങ്ങൾകൊണ്ട്, തത്കർത്താവിനേക്കാൾ പ്രാചീനനാണെന്നു വിശദപ്പെടുന്നു. വിശിഷ്ട, ‘പല്ലഭേഭൈരണൈകൈ’ എന്നിടത്തു, “ഗദ്യപല്ലഭൈരണൈകൈ” എന്ന പാഠം സ്വീകരിച്ച 100-ൽ പരം ചമ്പുഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതായി ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇത് അത്ര ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അനേകരൂപം ഗദ്യപല്ലഭങ്ങളിൽ അനവധി ചുരുക്കുകൊണ്ടുമാത്രം അനേകം ചമ്പുക്കളായി എന്ന് റോയടിക്കു വിവരിക്കുന്നതു സാധ്യമാണല്ലോ. പല ചമ്പുപ്രബന്ധങ്ങളും നിർമ്മിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സ്വതസ്സിദ്ധമായ പാടവമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനെ തെളിയിക്കാൻ വേണ്ടിയാണെങ്കിൽ ഒരു പക്ഷേ “അനേകഗദ്യപല്ലഭങ്ങൾ” സമർത്ഥങ്ങളായി എന്നു വന്നു

സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള അനിതരസാധാരണമായ സാഹിത്യപാണ്ഡിത്യം നിമിത്തം, തദനുഗുണമായി കൈരളിയെ അലങ്കരിച്ച് അരങ്ങേറുവാൻ കച്ചകെട്ടിച്ച കേരളീയകവികളിൽ അഗ്രഗണ്യനായിരുന്നു നമ്മുടെ പുനഃനവ്യതിരി എന്നത് അവിചാരിതമായി തള്ളിക്കുറുന്ന സംസ്കൃതയഗദ്യഗ്രന്ഥികളാൽ സ്പഷ്ടപ്പെടുന്നു. കൈരളീസാമ്രാജ്യത്തിലെ സീമാനിയമങ്ങൾ ഭഗവാൻ്റെയിലാക്കുമെന്നുദ്ദേശിച്ചു ചാടിപ്പറപ്പെട്ട 'ഖീലാതിലക'കാരനേക്കാൾ ഈ വിഷയത്തിൽ പുനഃ സാഹസിയായെന്നു പറവാൻ തരമില്ല. ഇത്രയുംകൊണ്ട്, കേരളത്തിലെ ഭഗവാൻ്റെ പ്രചാരബാഹുല്യം വ്യഞ്ജിക്കുന്നതിനാൽ, അതു നമുക്കു അഭിമാനഹേതുവായ ഒരു വിജയംതന്നെയാണ്. സർവ്വമാ പലതരത്തിലുള്ള പുരാണതീർത്ഥസങ്കല്പങ്ങളിലെ കഥാസാരം കാലദേശാവസ്ഥാനുസാരിയായ ലോകോപദേശത്തിൽ പര്യാപ്തമായിരിക്കത്തക്കവിധം ഫലിതരസസ്വരൂപമായും, ലളിതമധുരപദവിത്യാസമഞ്ജളമായും പ്രബന്ധരൂപേണ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഈ മഹാകവിയുടെ യശസ്സരംഗം നമ്മുടെ കൈരളിക്ക് ഒരു സ്ഥൂരിയായ അവസ്ഥമാണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള ഇദ്ദേഹത്തെ സുപ്രസിദ്ധരായ പതിനെട്ടരക്കവികളിൽ അരക്കവിയാദയോഗണിച്ചിട്ടുള്ളിട്ടുള്ള സർഗ്ഗത്തിലെ ഡാക്ടർ ശങ്കരമേനോൻ അവർകൾ ഭാഷാരമായണചമ്പുവിന്റെ മൂന്നാംഭാഗം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച അവസരത്തിൽ, അവതരികയാൽ പരമമഹിമവാൻ വളരെ വളരെ ശ്രമിച്ചു കാണുന്നു. പ്രത്യേക ഒന്നരക്കവിയിൽ നാലരക്കരദേശഗ്രഹണന്ത്രായം ഹാരാത് പ്രവേശിപ്പിച്ച് ഇദ്ദേഹത്തെ ഒന്നരക്കവിയായും സ്ഥാപിപ്പാൻ മുതിരുന്നു. ഇതു കേവലം അസ്ഥാനാഭിമാനമെന്നു തോന്നുന്നുള്ളു. ചേന്നാസ്സനവ്യതിരിപ്പാടിനേയും ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളേയും മററുമ്പേക്ഷിച്ച്, പുനത്തിനെ അരക്കവിയാക്കുന്നതിൽ യാതൊരുത്തക്കും അഭ്യസുയാവകാശം ഉണ്ടാകാൻ ഇടയില്ലല്ലോ.

പ്രസക്താനുപ്രസക്തം, രാമായണചമ്പുവിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം സംബന്ധിച്ച്, ഭാഷാസാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ കാണുന്ന—

“ശ്രീമൂലംഗന്മാവലിയിലെ രാമായണചമ്പു, പുനത്തിന്റെതെന്നുപോലെ കൃഷ്ണരാപ്പീസുകാരുടേയും ശ്രുതിയാണ്” എന്നു അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനെപ്പറ്റി അല്പം പറയേണ്ടിയി

രിക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ മാതൃകാശരണന്മാരായ പ്രസാധകന്മാർക്ക്, സ്വകാര്യപോലകുറ്റിതരായ പാഠഭേദസംഘടനയ്ക്ക് അധികാരമില്ലെന്നുള്ളതു സശ്ചരമായ സമ്മതിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, ജ്ഞാനമുള്ളതായ പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സംരക്ഷണപ്രകാരനങ്ങളിൽ കൃറ്റാറർ ഒരു നല്ല ചികിത്സകനായ ഡാക്ടറാണ്. ഡാക്ടർമാർ പ്രാണാചാര്യരാകയാൽ പ്രാണസംരക്ഷണത്തിൽ മാത്രം കൃത്യമുള്ളവരാണെങ്കിലും അപൂർവ്വം ചിലർ പ്രാണസംരക്ഷണവും ഇച്ഛാസംഗ്രഹം അർത്ഥശാസ്ത്രം തീർത്തു പുതിയതു യോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. അതു സർവ്വമെന്നാ അനവധിതം എന്നോ ഉചിതതമെന്നോ പറയാൻ കഴിയുന്ന നല്ല. ഈയൊരു രചിതേ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഡാക്ടർ ശങ്കരമേനോൻ അവർകൾ പൊടിഞ്ഞുപോയ ചിലെടത്തു പ്രതിനവ ഘടനചെയ്തുവെന്നു വിചാരിച്ചു പൊതുവെ കൃറ്റാറർആപ്പീസുകാരുടെ കൃതിയാണെന്നുകൂടി അഭിപ്രായപ്പെട്ട ചരിത്രകാരനായ മിസ്റ്റർ പണിക്കർ പ്രത്യേകിച്ചുതളിപ്പു കൊടുക്കാതിരിക്കുന്നിടത്തോളം ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ അതിന്നു സാധുവാലും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസ്തുതചമ്പുക്കളിൽ രചനവിജയം ഈ ആപ്പീസിൽതന്നെ ഉപലബ്ധ്യമാകയും പ്രതിരൂപിതമാകയും ചെയ്തിരുന്നിട്ടും, ഭാഷാരാമായണചമ്പുവിലെ പ്രഥമപ്രകരണമായ രാവണോത്ഭവത്തിന്നു ശേഷം അടുത്ത സ്ഥാനത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുവാൻ അർഹതമമായെന്നിട്ടും, അതുകൂടിച്ചേർക്കത്തക്കുള്ള പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ പൂർവ്വാധിനായ ഡാക്ടർ മേനോൻ അവർകൾ സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ള രചിത്വം എന്താണെന്നു വ്യക്തമാകത്ത സർഗ്ഗത്തിനുകൂടി പ്രസ്താവ്യമായിരിക്കുന്നു.

ഇതുപോലെ വേറെയും ചില ചമ്പുപ്രബന്ധങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരണത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിന് ഈ ആഫീസിൽ തന്നെ സമ്പാദിതവും അസമഗ്രവുമായ കൂടിയ മർദ്ദനം പ്രബന്ധം ഉദാഹരണമായി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാകുന്നു. അതിലേ ആദ്യത്തെ ശ്ലോകവും, കിട്ടിയിട്ടുള്ളതിൽ ഒട്ടവിലത്തേ ഭാഗവും താഴെപ്പേർക്കുന്നു.

“നോവാമ്നായംബുജത്തിൻ പരിമളവിഭവം

നന്മസഞ്ചാരംതാലമ്-

പ്രായേയാലത് കൃതശ്രീമുഖതുഹിനകരം

മഞ്ജുവംശീനിനാദം,

REDUCED
1:4 of the original
DEPARTMENT OF PUBLIC
UNIVERSITY OF KERALA

നിലാക്കോലിലാലും കരുതുക മനമേ!
കല്പമേയും കൈവരാത്താൻ
ലീലാഗോപാലബാലം നമഃസുരസുര-
ഹീന്ദ്രപാദാവിനം.”

“വിശ്വമെല്ലാം ക്ഷയിച്ചിത്രീലാകീപുരി
ശില്പിയും പദ്മജനാവുതാനും ലയി-
ച്ചൊക്കവേ കാരണാംഭോമയം തന്നെയും-
കുന്ന കാലത്തുമാവത്തുകൂടാതവ-
ണ്ണം വടത്തിൻമുളത്തിൽ കിടന്നു ബ്രിഹ-
ന്നം കൊടുക്കും പരൻ”

ഈ ചമ്പുക്കളുടെ പ്രസാധനത്തിൽ വൃത്തബന്ധനിയമമുള്ള
ഭാവിഡവ്യത്തങ്ങൾക്കുഗദ്യംഎന്നുകൊടുത്തുവന്നിട്ടുള്ള സമ്പ്രദായം
അനാശംസനിയമമെന്നു കരുതി, ഭാവിഡവ്യത്തമെന്നു തലക്കെട്ട്
ചേർത്തിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതവൃത്തമല്ലാത്തതെല്ലാം, ഗദ്യമാണെന്നു
പൊതുവെ സങ്കല്പിക്കുന്നതു പ്രമാണാനുഗതീതമല്ലല്ലോ.

ഇവയുടെ പ്രകാശനത്തിൽ ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം സംബ-
ന്ധിച്ചു:—

൧. ബ്രഹ്മരൂപി, കോട്ടയം കടമാളൂർ ചെമ്പകശ്ശേരിമം
ത്തിൽ നാരായണൻ മിത്രൻനംപു
തിരി അവർകളുടേയും

൨. ടി പട്ടാമ്പിയിൽ പൂക്കാട്ടിരി നാഗല
ശ്ശേരി കൂടല്ലൂർമനയ്ക്കൽ ബ്രഹ്മമുത്തൻ
നംപുരിപ്പാട്ട് അവർകളുടേയും

ഗ്രന്ഥപ്പുരകളിൽ നിന്നു ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള മാതൃകകളും,
1 രാവണവിജയം സംബന്ധിച്ചു:—

൧. കോട്ടയം നെട്ടാശ്ശേരി മ-രാ-രാ-രൂപി പുതിയടത്തു്
ഉണ്ണാതിരി അവർകളുടെ മാതൃകയും ഉപ-
യോഗിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

ഈവിധം അനേകം ചമ്പുപ്രബന്ധങ്ങളുടെപ്രസാധനത്തി-
ലേയ്ക്കുള്ള ഭാവിശുഭാവസരത്തെ ആശംസിച്ചുകൊണ്ട് ഈ രണ്ടു
ഭാഷാചമ്പുക്കളേയും സാമൂഹ്യജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചു
കൊള്ളുന്നു.

നിയന്ത്രണപുരം, } കേ. സാംബശിവശാസ്ത്രി.
൨൦൦൨-൧൨-൧൦൦

1. രാവണവിജയം ആരംഭത്തിൽ അല്പം വികലമാണെന്നിടം ഉള്ളിട
ത്തോളം ഭാഗം സമയവിളംബം സഹിക്കത്തക്കതല്ലാത്തതിനാൽ പ്രസിദ്ധീകര-
ണകോടിയിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

മനോമോഹനനായ കേരളസാഹിത്യത്തിന്റെ കണ്ഡലങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഭാഷാചമ്പുക്കളുടെ ചിതീയസംസ്കരണത്തിൽ ഉത്രയും കാലത്തുനിന്നുള്ള എനിക്കൊരു അവകാശം സിദ്ധിച്ചതിൽ വളരെ ധന്യതയുണ്ട്. ഈ ചമ്പുക്കളിൽ ഒന്നായ ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം, പ്രതിദിവസം പ്രഭാതത്തിൽ സ്തരിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുള്ള സൂത്രതികൾക്ക് ഒരു കല്പനയായി തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയാത്ത പഴമക്കാർ ചുരുങ്ങും. ഈ കഥ ഭാഗവതം എട്ടാംസ്കന്ധം ൨ മുതൽ ൪ വരെയുള്ള മൂന്നുധ്യായങ്ങൾ കൊണ്ട് വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്നു. പ്രധാനകഥാഭാഗങ്ങളിൽ മുഖഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന് അധികം വ്യത്യാസമില്ലെങ്കിലും രസാനുഭവമായി വർണ്ണനീയഭാഗങ്ങളിലും വർണ്ണനരീതിയിലും ചില വിശേഷങ്ങൾ ഉചിതമെന്നായ കവി ആദരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുഖഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള തിരക്കുവർണ്ണനത്തിനു പകരം പ്രകൃതചമ്പുവിൽ ഗജേന്ദ്രവർണ്ണം സരസമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു. ക്ഷീരാബ്ധിയിൽ കലങ്ങിമറങ്ങുന്ന മുന്നിൽ പായുന്ന കല്ലോലമാലകളെക്കണ്ട് അതു പ്രതിപക്ഷിയാണെന്നുള്ള ശങ്കയാൽ മരണനായ ഗജേന്ദ്രൻ കാണിക്കുന്ന പരാക്രമധോരണികളും വിഹാരശൈലികളും ചമ്പുവിന്റെ നട്ടനായകമായി പ്രകാശിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ നോക്കിയാൽ സമഗ്രവ്യവസ്ഥകൾക്കുള്ളതായ ഒന്നായ നമ്മുടെ പലതും ഇതിൽ അടക്കം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇതു വായിച്ചു നോക്കുന്ന രസികശിരോമണികൾക്ക് അറിയാവുന്നതാണ്.

“വാത്സല്യാഭയപ്രഭാനസമയാ-

ഭാത്യാത്മനിവാപണം-

ഒരുതൃപ്തയാഭംഗശോഭണാഭഗണിത-

ശ്രേയഃപരപ്രാപണം

സേവ്യഃ ശ്രീപതഃസേവ സർവ്വജഗതാ-

മേകാന്തതസ്സാക്ഷിണഃ

പ്രഥ്യാഭയ വിഭജനശ്ച കരിമാട്

പാഞ്ചാലാഹ്ലാശ്ച യുവഃ”

ആശ്രയണിയുണ്ടാണെന്നും എല്ലാം തികഞ്ഞിരിക്കുന്ന മഹാവിഷ്ണുതന്നെയാണ് ആശ്രയിക്കപ്പെടേണ്ടതെന്നുള്ള സാന്നിദ്ധ്യത്തെ ദൃഷ്ടാന്തപരസ്സരസ്ഥാപിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങിയ കലാശഖത്തുറവാൻ

*മകനമാലയിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള ഒരു ശ്ലോകമാണിത്. ഇതിൽ മൂന്നാമതായി സൂചിപ്പിക്കുന്ന 'കരിരൂട്' ഈ ഗജേന്ദ്രനാണെന്ന കൂടി രാജസ്ഥാനം ഇതിന്റെ മഹാമ ഭക്തിരസപ്രവാഹത്തിൽ നമ്മെ ക്രീഡാസുഖം അനുഭവിപ്പിക്കുന്നു.

ആവാചുഡം മധുരമായ ഈ കഥയെ മഹാമാർ പാട്ട്, കിളിപ്പാട്ട് എന്നും മറ്റുമുള്ള രീതിയിൽ പലതരത്തിലും വാർത്ത വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭാഷാചമ്പുക്കളിൽ 'ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം' ഇതെന്നല്ലാതെ മറ്റെന്താനും കണ്ടിട്ടില്ല. ഈ വിശിഷ്ടകൃതിയുടെ കർതാവ് പുനമാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം 1100-ാം മാണി നിടയ്ക്കാണെന്നും മറ്റും പ്രഥമസംസ്കരണത്തിന്റെ മുഖവുരയിൽ കാണുന്നു. എന്നാൽ ഈ ശരിയല്ലെന്നാണ് സിംഹാന്തപക്ഷം. കവി ആരായിരുന്നാലും കവിത എല്ലാംകൊണ്ടും ശ്ലോകനീയമായതിരിക്കുന്നതിനാൽ രസികന്മാരും ഭക്തശിഖാമണികളും ഇതുവായിച്ച് ഒന്നുപോലെ ആനന്ദിക്കുന്നതാണ്.

വിമർശകന്മാരുടെ ഭ്രഷ്ടാ നോക്കുന്നതായാൽ ഈ കഥയെ കുറിച്ചും ഒരു ചുരുക്കം ചെല്ലാമുണ്ട്. അതായത്—

ഇദ്ദേഹൻ എന്ന പാണ്ഡ്യരാജാവ് ഒരു സിദ്ധാന്തമേന്തിൽ ചെന്ന മൗനവ്രതിയായി തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അഗസ്ത്യമഹർഷി ശിഷ്യന്മാരോടുകൂടി അവിടെവരികയും രാജാവ് മൗനവ്രതംഗത്തെ ഭയപ്പെട്ട് അദ്ദേഹത്തെ വാക്കുകൊണ്ടുപോലും സത്കരിക്കാതിരുന്നതുകൊണ്ട് അയാളുടെ മഹർഷി "മോസനായ ഗജത്തെപ്പോലിരിക്കയാൽ ഗജമാകുക" എന്ന ശപിച്ചതുകൊണ്ട്, ഈ വിധിവിഹിതമാണെന്നുള്ള സമാധാനത്തോടു കൂടി രാജാവ് ത്രിക്രമത്തിൽ ഗജേന്ദ്രനായി ജനിക്കുകയും, അതേ സമയത്തിൽ ആരോതികൃമാകൊണ്ടു പററിയ ഭേദവശാപത്താൽ ഏറെ എന്ന ഗന്ധർവ്വൻ ആ ത്രിക്രമത്തിലുള്ള ഈ സമസ്തിൽ നശിതമായി കിടക്കുകയും, ഒരിക്കൽ വൃഷാഭൂതനായ ഗജേന്ദ്രൻ ആ സമസ്തിൽ ഇറങ്ങുവേ നഗ്നം ഗജേന്ദ്രന്റെ കാലിൽ പിടികൂടി ആയിരം സംവത്സരംവരെ ഗജേന്ദ്രനെ ക്ലേശിപ്പിക്കുകയും, അപ്രതീകാർത്ഥമായ ഈ വലുതായ ആപത്തിലകപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് പൂർവ്വാസനാനുസൃതമായ ഭഗവദ് ഭക്തിയുറച്ച് ഗജേന്ദ്രൻ മഹാവിഷ്ണുവിനെ ധ്യാനിക്കുകയും, ഭഗവാൻ ഗരുഡാരൂഢനായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് ഗജേന്ദ്രനെ

* കാവ്യമാലാസീരിസിൽ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ള മകനമാല നോക്കുക.

മുക്തിയും നശിപ്പിക്കുന്ന ശാപമോക്ഷവും നൽകുകയും ചെയ്തവെന്നു ഞങ്ങളോ കഥയുടെ പോക്ക്. ഇതിൽ പല സംഗതികൾ ആലോചിക്കുവാനുണ്ട്:—

(൧) രാജാവ് ഈശ്വരാരാധനാപരനാണെന്നും മെത്രന പ്രതിപാദിക്കുന്നതും മഹാഷിഷ്യന്മാർ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നിട്ടും സാധാരണജനങ്ങളെപ്പോലെ, തന്നെ സത്കരച്ചിട്ടില്ലെന്നു മാത്രം വിചാരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് ഇത്രമാത്രം അഹങ്കാരവും കോപവും ഉണ്ടാകുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിലയ്ക്ക് ഉചിതമാണോ?

(൨) ഈശ്വരശ്യാനും ചെയ്തുകൊണ്ട്രിക്കുമ്പോൾ ഈശ്വരം തന്നെ രാജ വീട് എങ്ങനെ പററി?

(൩) ഈ വിഷയത്തിൽ രാജാവനു യാതൊരു കുറ്റവും ഇല്ലാത്തതായ്ക്കു “ശാപം അന്ധാനത്തിലാണ്” എന്നുപോലും മറുപടി പറയാതെ ഇത് വിധിവിഹിതമാണെന്നു രാജാവ് എങ്ങനെ സമാധാനപ്പെട്ടു?

(൪) ആയിരം വത്സരംവരെ നിരാഹാരനായ ഗർഭഭ്രൂൻ എങ്ങനെ ജീവിച്ചിരുന്നു?

(൫) തിരുഗ്ഗാതിയിൽ ജനിച്ചിരുന്ന ഗർഭഭ്രൂൻ മുക്തി വരിക്കത്തക്കവ്യയത്തിലുള്ള ഭക്തി ഏങ്ങനെ ഉണ്ടായി?

(൬) പൂർവ്വാസനയാൽ ഭക്തി ഉണ്ടായാലും തന്നെ അതേ ജന്മത്തിൽ എങ്ങനെ മുക്തി കിട്ടി?

ഏകപ്രായങ്ങളായ അനുപചത്തികളാൽ തേങ്ങുന്നത്. ഇതിൽ എനിക്കു തോന്നിയ പക്ഷാധാരങ്ങളെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാം. അതായത്:—

നമുക്ക് ഇഹത്തിലും പരത്തിലുമുള്ള സകലശ്രേയോമാർഗ്ഗങ്ങളെയും ഉപദേശിക്കുന്ന ആടിപരമാധ്യാത്മൻ വേദമാണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ ഐശ്വര്യികന്മാരായ ആരും തന്നെ വിസ്മയമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല അനാസ്തികന്മാരും ഇത് അംഗീകരിച്ചു തീരൂ എന്നു സമ്പ്രദാനമായും സാധുക്കൾക്കുമായും സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ വേദമാകട്ടെ ഒരു പ്രഭവിതനെപ്പോലെ ശാസിക്കുന്നു. പ്രായേണ ഈ ശാസനങ്ങളുടെ ഗുണഭോജങ്ങളെ അതു നമ്മെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഉത്തമമായില്ല, എന്നൊരു ഫലംകൊണ്ട് നാം അറിയെ അറിയുന്നു. എങ്കിലും പ്രവൃത്തിക്ക് ആഭിമുഖ്യം ഉണ്ടാകുന്നു

മെങ്കിൽ അവയെപ്പറ്റി സാമാന്യമായ ഒരിവെങ്കിലും നമുക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണല്ലോ. “പ്രയോനമനു-
 ട്രിശ്വ ന മന്ദോപി പ്രവർത്തതെ” എന്നാണല്ലോ ന്യായം. ഒരു
 ബാലനോട് “സത്യം വദ, ധർമ്മം ചര, ആചാര്യഭരവോ ഭവ,
 അതിഥിഭരവോ ഭവ” എന്നും മറ്റും സാമാന്യവൃത്തി പറഞ്ഞാലും
 സത്യം ധർമ്മം മുതലായവയുടെ സ്വരൂപം അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത
 അവൻ ഇതു് തനിക്കു വേണ്ടതാണെന്നുള്ള ബോധത്തേടുക കൂടി
 അതിൽ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കും? അതിനാൽ ഇവയുടെ
 (വേദശാസനങ്ങളുടെ) സ്വഭാവത്തെയും ഗുണഭാവങ്ങളേയും
 ഫലഫലങ്ങളേയും മറ്റൊന്നുകളുടെ നടപടികൾ കൊണ്ട് വിവ-
 രണങ്ങൾ കൊണ്ടും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനാൽ പലങ്ങളും
 പലപുരാണാദികളും രചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നു നിശ്ച-
 യിക്കാം. അതു കൊണ്ടാണത്രേ “ഭാരതം പഞ്ചഭോഗ വേദം”,
 “വേദഃ പ്രാവേതസാദാപിത് സാക്ഷാദ് രാമായണ തത്വം”,
 “വേദോപബ്ധം ഫണാത്മായ താവഗ്രഹത പ്രഭു”, “ഇതി
 ഫാസപുരാണൈശ്വ വേദാത്മമുപബ്ധം ഫരേര” ഇത്യേദി
 മഹദ്വാക്യങ്ങൾക്കു് നാൽഗത്യമുണ്ടായ് തിരിക്കുന്നത്. ഉത്ര ശരി
 യാണെങ്കിൽ പ്രസ്തുതകഥയിലും ഒരു രാമായണം ഉണ്ടായിരിക്കാൻ
 നായമുണ്ടു്. അതെന്താണെന്ന് ആലോചിച്ചാൽ ഒരുപര്യം
 കൊണ്ടു് “അതിഥിഭരവോ ഭവ” എന്ന വേദശാസനത്തെയും,
 അഥവാ ലോകയാത്രയ്ക്കു് അവശ്യം ആക്കിക്കേണ്ടതായ ന്യായ
 ത്തെയും അതിന്റെ ഫലഫലങ്ങളേയും ഓജ്യാന്തസഹിതസ്ഥാപി-
 ക്കുവാനാണു് ഈ കഥ ഭാഗവതത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതെന്നു
 വിചാരിക്കുന്നതിൽ വലിയ അപാകത ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.
 ഇങ്ങനെ അർത്ഥീകരിക്കുന്നപക്ഷം മുൻ ചൊന്ന അനുപപത്തി
 കൾക്കും സമാധാനം ഉണ്ടാകുന്നതാണു്. ഏങ്ങനെയാണാൽ—

(൧) അഗസ്ത്യമഹർഷി വന്നതു് അതിഥിയായിട്ടാണു്.

“സർവ്വഭവമധോന്തിഥിഃ”,

“സർവ്വാഭോഗഭോ ഗൃജഃ”

“അതിഥിശ്ച സാദാ

ഗൃഹാത് പ്രണിവിവർത്തത,

സ തസ്യ ദുഷ്ടതം ഭജതാ

പണ്യമാഭായ ഗച്ഛതി.”

എന്നും മറ്റുമുള്ള ന്യായാശ്വതമായ പ്രമാണം അനുസരിച്ച്, ഏതവകുത്തിലും അതിഥി, സാധാരണനായാലും, യഥാവിതരം അവനെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതു് അത്യാംശമാണ്. അങ്ങനെ ഇരിക്കെ മഹാനഭാവനായ അതിഥി വന്നിരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വീകാരം എന്ന ധർമ്മമാണ് ആരെണിയുമായുള്ളതു്. കാട്ടിൽ ചെന്നു തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുക എന്നുള്ള വിപ്രധർമ്മമായാതെ രാജധർമ്മമല്ല, രാജാവിനു പ്രജാപാലനമാണ് മുഖ്യധർമ്മം. ഇങ്ങനെ സ്വധർമ്മത്തെ വട്ടം വിധർമ്മത്തെ സ്വീകരിച്ചും വേദശാസനത്തെ അനുവ്യിക്കാതെയും ഇരുന്നതിനാൽ ഇവർ ശപാർഷ്ഠനാണെന്നു മഹഷിജി തന്നെയതല്ലാതെ തന്നെ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ള കോപമല്ല ശാപത്തിനു കാരണമായിരിക്കേണ്ടതു്. അന്യ ധർമ്മസ്ഥാപനത്തിനായിട്ടു മാത്രമേ ഇങ്ങനെ ചില മഹഷിമാർ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നുതു്. ഇവർ ഇല്ലെങ്കിൽ സർവ്വസ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള രാജാക്കന്മാർ എന്നല്ല, ദേവന്മാർപോലും സ്വധർമ്മത്തെ ശരിയായി നടത്തുകയില്ലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു ധർമ്മലോപം കണ്ടി-ഇതു അതു മാറ്റുവാനായി മഹഷി ശപിക്കുന്നതിനു ഇടയായി; അതു യുക്തവുമാണല്ലോ.

(൨) ദൈവധർമ്മത്തെ കാലഭേദമനുസരിച്ചും അധികരിക്കേമെന്നുസരിച്ചും വിധർമ്മമായും ചാലപ്പോരും അധർമ്മമായും തീരുന്നതു സഹജമാണ്. ഇതുനിമിത്തം അതിഥിസ്വീകാരം അവശ്യകർത്തവ്യധർമ്മമായി തീർന്നിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ മറ്റു തപസ്സുകൾ അധർമ്മമായിത്തീരുകയും അതുകൊണ്ടു താത്ക്കാലികമായ തപസ്സ് കഴിയിക്കുകയും ചെയ്തതിനാൽ രാജാവിനു ശപം പററി. മഹദ്ഗുണകൊണ്ടു സർവ്വപാപവും തീരമെന്നുള്ള ന്യായം ധർമ്മലോപം വരുത്തുന്നിടത്തല്ല, മറ്റു സ്ഥലത്തിലാണ്. അവരെ സംബന്ധിച്ച ധർമ്മലോപം വരുത്തിയാൽ ആ ദർശനം ഇതുപോലെ പാപകാരണമായിട്ടുകൂടി തീരുന്നതാണ്.

(൩) ഈ സംഗതികൾ മനസ്സിലായിരുന്നതിനാലും, “വിഷ്ണു സർവ്വമാശയഃ” എന്ന ജ്ഞാനം തത്കാലം തനിക്കു തോന്നാത്തതിനാലും ഇതിന്നു “വിധിവിധിതമാണെന്നു” രാജാവു സമാധാനപ്പെട്ടു.

(൪) ജ്ഞാനം ഉറപ്പുണ്ടെന്നും അനേകജന്മങ്ങളിലുള്ള പാരമ്പര്യങ്ങൾ ഒരു ജന്മത്തിൽതന്നെ അനുഭവിച്ചു തീരണമെന്നും ഉദ്ദേശിച്ചു പരമകുരുണികനായ മഹഷിനത്തമൻ, അനേക

വത്തിന് അർഹമായ ഗജതപവും, തിര്യക് ജന്മത്തിലും പൂർവ്വാസ നാനൂഴത്തിലും നല്കി അനുഗ്രഹിച്ചതുകൊണ്ട് ഗജേന്ദ്രൻ വല്ല സ്വപ്രയത്നത്തിൽ തന്നെ ലയിച്ചിരിക്കയാൽ തനിക്കുണ്ടായ ശരീരക്ഷേമങ്ങൾ യാതൊന്നും അറിയാതെ തന്നെ ൧൦൦൦ വൺ ജീവിച്ചിരുന്നു. ഈ നിലയ്ക്കു ഇനിയും വളരെക്കാലം ജീവിച്ചിരിക്കാമെങ്കിലും ൧൦൦൦ സംവത്സരംകൊണ്ടുതന്നെ പ്രാരബ്ധങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു തീർന്നു നിമിത്തം ആ കാലം മാത്രമേ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. കൊണ്ടുതന്നെ അഞ്ചാമത്തെ അനുപപത്തിക്കും സമാധാനമുണ്ടാകാമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

(ന) ജന്മത്തിനു കാരണം പ്രാരബ്ധവും സഞ്ചിതവുമാണല്ലോ. ഇവയിൽ പ്രാരബ്ധം ൧൦൦൦ വർഷത്തെ അനുഭവം കൊണ്ടും സഞ്ചിതം മരണാനുകൂല്യം നശിക്കയാൽ “കാരണനാശം കാൽനാശം” എന്ന ന്യായത്താൽ ജന്മത്തിനു കാരണം ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഉടൻ മുക്തിക്കു അർഹതയുണ്ടായി.

ഇവയാണ് എനിക്കു തോന്നിയ സാമാധാനമാർഗ്ഗങ്ങൾ. ഇതിൽ നിന്നു എല്ലാ പരണകഥകളിലും ഇതുപോലെ പല രഹസ്യങ്ങളും ഘടകീകൃതങ്ങളും, അവ നിരന്തരങ്ങളല്ലെന്ന് ഉള്ള ബോധത്തോടുകൂടി ചിന്തിക്കുന്നതു നമ്മുടെ ശ്രേയസ്സിനു ഏറ്റവും നന്നെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

കഥയുടെ ഗതി പരശോധിക്കുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടുന്ന സൂത്രപദേശങ്ങൾ എന്തല്ലാമെന്നാൽ-“പ്രതിബദ്ധ്നാതി ഹി ശ്രോതഃ പൂൗഘപൂജാപൃതിക്രമഃ” എന്നു കാളിദാസൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു പലവ ഏതവസരത്തിലും മഹാഭാരത ഗണിക്കാതിരിക്കുന്നതു ശ്രേയസ്സിനെ നിരോധിക്കുക മാത്രമല്ല ചെയ്യുന്നതു, അനിവാര്യമായ പല ദണ്ഡാനുഭവങ്ങൾക്കും കാരണമായിത്തീരുമെന്നും, ഏതുതന്നെ ബുദ്ധിയും മാർഗ്ഗതപവും ഉണ്ടെങ്കിലും വിധി ആക്കം തട്ടക്കുറവതല്ലെന്നും, ബുദ്ധി ആ വിധിയെ അനുസരിക്കുന്നതാണെന്നും, ഭക്തിമഹിമയാൽ അസാധ്യമായ കാര്യം യാതൊന്നും ഇല്ലെന്നു മറുമാണ്. ഇതിൽ ഇനിയും ചർച്ചചെയ്യേണ്ടുന്ന ഭാഗങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടെങ്കിലും അവതാരിക വളരെ പീർച്ചിച്ചു പോകുന്നതിനാൽ രാവണവിജയം പൂർവ്വവിനേക്കുറിച്ചും സ്വപ്നം ചിന്തിച്ചിട്ട് വിരമിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

രാവണവിജയം ചംപുവിൽ പ്രധാനമായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്ന കഥാഭാഗങ്ങൾ—രാവണനും വേദവതിയുമായുള്ള സംഭവങ്ങളും, അവൻ മരുത്തനേയും അനന്തനേയും, തമിസനേയും തോല്പിച്ചതുമാകുന്നു. ഈ കഥകൾ വലിമീക്, രാമായണം ഉത്തരകാണ്ഡത്തിൽ ൧൭ മുതൽ ൨൨ വരെയുള്ള സർഗ്ഗങ്ങൾകൊണ്ട് പ്രകടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇവയിൽ മരുത്തനേറയും അനന്തനേറയും പരാജയം ചുരുക്കിയും, മറ്റു രണ്ടു കഥകൾ സ്വല്പം വർണ്ണിച്ചിട്ടുമാണ് ചംപുവിൽ കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്. മരുത്തൻ ഉശീരബീജം എന്ന ദേശത്തിലേയും അനന്തന്റെ അയോധ്യയിലേയും രാജാക്കന്മാരാകുന്നു. ഇവർ രണ്ടുപേരും ഇന്ദ്രതുല്യപരാക്രമമുള്ള യുദ്ധശാക്താക്കളാണ്. ഇവരിൽ മരുത്തൻ യോഗം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന അവസരത്തിലാണ് രാവണന്റെ പറ്റുപാടുന്നത്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ യോഗത്തിൽ അദ്ദേഹം വിശേഷമുണ്ട്. അതായത് ആ യോഗത്തിൽ എല്ലാ ദൈവത്രയങ്ങളും പ്രത്യക്ഷമുത്പാദനമായി നന്നിയിരിക്കുകയുണ്ടെന്നു ധ്വനിക്കുകയാണ്. ഇവർ ഇന്ദ്രൻ, വരദൻ, കൃഷ്ണൻ, രാവണൻ അജയ്യനാണെന്നു കണ്ട് മയ്യുത്തനേറയും, മരുത്തനേറയും, കണ്വരൻ, ഓന്നിൻറയും, വരുണൻ, ഹനുമാനേറയും, രൂപം ധർമ്മം, രാവണൻ അവിടെനിന്നു പോകുന്നതുവരെ കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഇതുനിമിത്തം ഓരോരുത്തരും അവരവർ സ്വീകരിച്ച രൂപമുള്ള പ്രാണികൾക്ക് ഓരോ വരങ്ങൾ നല്കി. അതിന്റെ ചുരുക്കം താഴെ കുറിക്കുന്നു:—

“ഇന്ദ്രൻ വിളിച്ചുചെന്നാൻ മയ്യുത്തനാട്ടു
സുന്ദരമാക നിങ്ങൾക്കു ശരീരവും
പീഠികൾതോറുമെന്തെന്നുണ്ടെന്നു നല്ല
നീലനേത്രങ്ങളുമുണ്ട കയ്യും വേണം.
ഭൂമിയിൽ ഞാൻ വർഷിക്കുന്നനേരമോ
രാമോടുമുണ്ടാത്തരിക നിങ്ങൾക്കെല്ലാം.
കാകവൃന്ദങ്ങൾക്കു കാലൻ വരം നല്ല
‘തോലങ്ങൾകൊണ്ടും ചർമ്മം പൂക്കും നിങ്ങൾ
ചംകരാവത്തൻ കൊല്ലാതെയാരിക്കുമും
മൽപരം പൂക്കു വാഴും ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
മയ്യുതപിപാസാദികൾ തീരുവാൻ മാനുഷൻ
ഇച്ഛയുണ്ടെന്നു പിണ്ഡം തന്നുളളിപ്പൂ—
മൊക്കെവേ നിങ്ങൾ ഭുജിക്കുന്നനേരത്തു
തൃപ്തി വരികവെക്കുന്നു കൃതാന്തനും

സുപ്രഭാതേന കൊടുത്താൻ വരങ്ങളും.
 അന്നങ്ങളോട് വരണരും ചൊല്ലിനാൻ
 'വണ്ണം വെളുത്തു ജലാശയം നേരിങ്ങി
 പങ്കുനൊട്ടു സുരന്ദരും ഭവമിച്ഛ
 സകടകൈനിയേ ചാണകൊണ്ടീടുവിൻ'
 കിന്നരശാപം കൃകലാസംഗണത്തിനു
 ചിന്നന കൈ പിട്ടു നല്ലിടിനാൻ വരം
 ചൊന്നുമാമം മകടം മുർജ്ജി വേർത്തുകൊ-
 ണ്ണുന്നതന്മാരായ് വസി ച്ചീടുവിൻ നിങ്ങൾ.'

[അദ്ധ്യായം : ൨൩.]

കവിത പ്രഭുന മൂലത്തിന്റെ തർജ്ജിമയും അത്ഥാനവാ
 ദ്വയാണെന്നുള്ളതിന്നു നെരയ്ക്കു ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണിക്കാം:—

(൧) മൂലം:—

“നാരായണോ മമ പതിർന്ന തപസ്യ പുഷ്പോത്തമാൻ
 ആശ്രയേ നന്ദമം ഭാവാത നാരായണപരീപ്തയാ,
 വിജ്ഞാതസ്തപം ഹി രാജൻ ഗച്ഛ പെലസ്തനന്തന!
 ജാനാതി തപസാ സർവം കൈലാശ്യേ യദി വർത്തതേ.”

[പാലികീരമം, ഉത്തരക. സ. ൧൪, ശ്ലോ. ൧൭, ൧൮.]

തർജ്ജിമ:—

“നാരായണനെൻ ഭർത്താവായാൻ
 ഭാവാതപസ്സിയു പെരയീടുന്നു,
 ഗച്ഛ നിശാവാ! ജനേ തപസാ
 വിശ്വമശേഷം ധർമ്മപരാ ഞാൻ.”

[പുറം ൧൧.]

(൨) മൂലം:—

“കവേ താവദസേത യം തപം
 വിജ്ഞാതൃഭിഭാഷസേ
 വീര്യേണ തപസാ ചൈവ
 സ മഹാനോ സമോ ഭദ്രേ!
 യം തപം കാമയസ്യേജ്ഗതേ!”

[പാലികീരമം, ഉത്തരക. സ. ൧൪, ശ്ലോ. ൨൩.]

തർജ്ജിമ:—

“നാരായണനെന്ന് വന്നാരായതു?

ചാരുഗുണകൊണ്ടെന്നോടൊപ്പം.”

[പുറം ൧൨.]

ഇത്യാദി. ചംപുവിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നതുപോലെ വേവേതി സീതയായി അവതരിക്കുന്നുവെന്നാണ് വാല്മീകീരാമായണത്തിലും അധ്യാത്മരാമായണത്തിലും കാണുന്നത്. ഏതാൽ ആനന്ദരാമായണം മൂന്നാം സർഗ്ഗത്തിൽ സീതയുടെ പൂർവ്വചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചു മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ മുതൽക്കു താഴെകുറിക്കുന്നു:—

പണ്ട് പദ്മാക്ഷൻ എന്നൊരു രാജവേഷ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം, സാക്ഷാൽ ലക്ഷ്മീദേവി തനിക്കു പുത്രിയായി ജനിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തിൽ ആദ്യം ലക്ഷ്മീദേവിയേയും പിന്നീട് അവളുടെ ഉപദേശത്താൽ മാനവിഷ്ണുവിനേയും വളർത്താലും ആരാധിച്ചു. പ്രസന്നനായ മഹാവിഷ്ണു ഒരു മാതളംപഴം പദ്മാക്ഷൻ കൊടുത്തു. അതു പിളർന്നുനോക്കിയപ്പോൾ അതിനകത്തു ഒരു ഭിവ്യകന്യകയെ കണ്ടു. ആ കന്യകയെ പദ്മാക്ഷൻ തന്റെ പ്രിയപുത്രിയായി വളർത്തിവന്നു. അവൾ വിവാഹാർഹമായ വയസ്സിൽ ഏത്തിയപ്പോൾ അവൾക്ക് സ്വയംവരം നിശ്ചയിച്ചു. അവിടെ കൂടിയ അസുരന്മാർ മത്സരികളായി പദ്മാക്ഷനെ കൊന്നിട്ട് അവളെ അപഹരിക്കുവാൻ കർച്ച ചെയ്തവേ, അവർ അഗ്നിയിൽ ചാടി മറഞ്ഞു. ഒരിക്കൽ അവർ ആ അഗ്നികണ്ഡത്തിന്റെ വേദിയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ, പുഷ്പകവിമാനത്തിൽ കയറി ആകാശമാർഗ്ഗേണ ഗമിക്കുന്ന രാവണൻ അവളെക്കണ്ടു് അപഹരിക്കുവാനായി മുതിർന്നപ്പോൾ അവർ മുൻപോലെ അഗ്നികണ്ഡത്തിൽ ചാടി അന്തർലോകം ചെയ്തു. രാവണൻ ആ അഗ്നികണ്ഡത്തിൽ ശേയിച്ചപ്പോൾ അവിടെനിന്നു കിട്ടിയ അഞ്ചു തേങ്ങളെ മണ്ഡോദരിയെ ഉണയപാർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായി കൊടുക്കാനായ് ഒരു പെട്ടിയിലാക്കി ലങ്കയിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയി ഒരു സ്ഥലത്തു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു. പിന്നീട് ആ പെട്ടി ഏകകാന്തിൽ എത്രതന്നെ പണിപ്പെട്ടിട്ടും കഴിയാത്തതാൽ അതു പൊളിച്ചു നോക്കിയതൽ താൻ മുൻപുകണ്ട കന്യക അതിൽ ഇരിക്കുന്നതായ്. അവൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. മണ്ഡോദരി അവളുടെ

രണ്ടു ഭാഷാപന്യക്കൾ

൧. ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം

ഉണ്ടായി മാമകീനം മനതളിർ നിറയു-
 മ്മാറൊരാന്നഭിമയ്യാ!
 തണാർബാണാഭികാമം സഭയിലിഹ സഭേ!
 കണ്ടനേരം ഭവന്തം;
 വണ്ടിൻ വാടിനിറം തേടിന മുരമനം
 പണ്ടു വാപീസമീപേ
 കണ്ടന്നപ്പാണുവൃദ്ധാലകകെടമണി-
 പ്പൂൺപിനഞ്ഞെന്നപോലെ.

൧

ശ്രീമാൻ പാണ്ഡ്യമഹീപതി,ർമ്മുരരിപു-
 ശ്രീപാദേഴ്മാർപ്പിത-
 സ്വാന്ത, ശാന്തമനോമലഃ, സഭേവി-
 ദ്യാംഭോധിനിഷ്ഠായീഃ,
 ഇന്ദ്രജിത്ന ഇതി ചിപേന്ദ്രഗമനം,
 പ്രത്യർത്ഥിപ്രഥമീപതി-
 പ്രധാനസമ്പ്രദിതപ്രതാപമഹിമം,
 സതീകീർത്തിമാസീത് പുരാ.

൨

സോഽയം തൃക്കുതവിഷോപമാനവിഷയോ
 മാലേയമരമകലം
 ശൈലം ഭാസുരമാവസൻ ഹി മലയം
 കൂടായാപി തേവേ തവഃ;

1. ഞ്ചോര, 2. ഭോവമനം, 3. തടന്തേ, 4. വോ, ൫. മുന്ത പാറം,

G. P. T. 770. 2000- 6-4-1115.

ഗംഭീരേണ ച ക്ഷയോനിമുനിനാ

ശപ്തസ്തപസംഭാവനാ-

വൈമുഖ്യം, ദവശസ്തൈവൈഗതവാൻ
സംഭ്രാന്തയിഃ ക്ഷിതാം.

സോഽപ്യത്രൈ നീജഭാരഭാരകസൃഷ്ടന്-

സദഃ ഹൈരസഞ്ജൈവ്യേ സമം

രൂപ്യായഃ കനകാഭിരാമശഃഖഭേ

മേമേ ത്രികൃദേ ചിരം;

വിഷപഗപിഷ്ഠഹിതായിരൂപകലശാം-

ഭോരാശിവീചീശതൈ-

രായൗതാമലവപ്രഭീപ്രനവര-

തോദ്യോതിതാശാന്തരേ.

ഓഹീവൃത്തം ൧.

ഹര! ഹര! ശിവ! ശിവ! പരയാവല്ല-

ക്ഷമിവരചരിതം കരുതുന്നോരും;

കരുമെന്നെന്നേ കാണാനുള്ള.

പെരിയ മരാമരനികരമൊരോരോ-

പടലുകൾ കൂടുകൾ കൂട്ടവാ. മരടികൾ

കിട്ടുകിടയോടും കിടികൾ പൊത്തു-

വെന്നിവയൊക്കെത്തച്ചുകുത്ത്-

ക്കെലിൽ മറിച്ചു കളഞ്ഞീടുമ്പോൾ,

കുടലുമടങ്ങാത്തീരമാലകളാം

കരനികരകൊണ്ടുനീമിഷം കൊ-

ണ്ടഴുകൊടുത്തമ്മലയരിപാട്ടിൽ

മറിക്കുന്നേരം, മരുതലയായി

മരിച്ചുവരുന്ന മഹാംബുധിയോടുമ-

ടുത്തു മരങ്ങൾ പരിച്ചുമെറിഞ്ഞും,

പരിചൊടിക്കുളിപ്പലവഴിപാഞ്ഞും

തെരുതെരെ വരുമത്തിരകളുമായ-

ക്കരിവരനൊന്നു കയർക്കുന്നേരം

മലയരിവൊന്നു തകന്നുമറിഞ്ഞ-

ക്കെലിലുതിന്നുപാൽനിറമൊക്കെപ്പലനിറമായി

തന്നാഗാധീശകണ്ഠ വിരവൊടു സുരലോ-
കാധിരാജൻ കരേറി-

ചെന്നാനന്നാഴ്ചിഹകലവികരം സുഖമേ
കാഞ്ചതിന്നാഞ്ചയോടേ.

വാലും, കാലും തലപ്പാരവും, മൊരുകനവും
നീളമുതും! നടക്കും-

ചേലും, കോലും വഴക്കും പുകക്കൊട്ടണികരം,
കർണ്ണവും വർണ്ണനീയും,

വാലും ഓനാംബുകൊണ്ടുള്ളൊരു സുഗന്ധയും,
കണ്ടൊരൊരാവതംശാൻ

മാലും കൈക്കൊണ്ടു നിന്നാനുരപെരുകിന നമ-
ണം പൊറാഞ്ഞുകലാത്താ.

ഏവം കിഞ്ചിത് കിളിച്ചക്കരികുലപെരുമാരും
പാൽപ്പയോരാശിതന്നിൽ

തദ്വം നീർ കോരി മമമാ! തെളിവൊടു നിജമു-
പാത്തിലുത്താത്തതോളം;

ഭാവംകൈക്കൊണ്ടു മെല്ലെന്നടവിയിൽ നടക്കും-
ണ്ടീടുവാൻ കർണ്ണതാളം-

രാവം ചിപ്പന്നം വിളിക്കും നിനവുമിഴുക-
ണ്ടെത്രയും യാത്ര കണ്ടാൽ.

ഏതുചൊൽവന്നവനി! നിജാഭോഗമവനീയ-
രേന്ദ്രശിഖരാനന്തരേ

ബന്ധുവുനമൊടു ചേർത്തു കിഞ്ചന നിവൻ
നിന്ന നിമിഷാനന്തരേ,

പത്തുമാട്. വനഭവതാഗണമണഞ്ഞി-
തന്യശിഖമാശയാ,

രത്തുമേവ തടുപതുരോ! സപരി ഗാഢം-
രൂപകരുകുലം.

ശ്ലോ. ൧.

തദനു ച മദനശരവിസരവിശ്ലഭമനസമനയമനമാ-
നസേന, തേന മദനോപ്തർണ്ണമനേലോചനമരീചിനിചയപരി-

ഹസിതമധുവണ്ണന, അണ്ണന്മാരുകേസരവണ്ണപുരുവിനു
 പുണ്ണകുണ്ഡകരണ, കപലിഭവി ലക്ഷ്യതാലാനിധയസല്ലകി-
 പല്ലവതല്ലാദിഖാദ്യ പദാർത്ഥസാരൈർവല്ലഭാഭിഃ സഹ ന ജ-
 ഗ്യിമഹാമഹമരണ്യോദ്യതാ, കപലിച്ഛ നിശിതതരനിജരണക-
 ണസന്താഡിതമിത്താളതാളതമാലനാഗപുഗപുനാഗപ്രമുഖസു-
 സ്ഥിരതരസ്ഥിതാരുഹനിവഹപുസ്തകഗണ്ഡശൈലഘണ്ഡഘണ്ഡ
 നമവാന്തരായിഞ്ചംഹിത കാന്ദിശീകശൈലിജശരഭേതരേമഹരി ശു-
 ഗകലാവലോകനഭീതനിജകുലകരണഗണപർവ്വവണ്ണസമാ-
 ത്തചിത്തതാഗണസമീപ ഏവ സഞ്ചരതാ, വാമനേനേവ
 കരകലിതാനസലിലേന, വിശ്വവഹിതവിക്രമേണ ധധനഞ്ജ-
 യേനേവ കണ്ണതാഡനരഞ്ജന, സുസുഖാശ്രുതനാഗനാരിനിധു-
 വനേന ധ, സദാ വനരജതനാപി ഗണാനമവനരഞ്ജന, സദാ-
 രകേണാപി തത്രാണം വദാരകേണ യുഗനാഗമേന ഗജജന്മനി
 സുഖഭാനി നിഖിലസുഖാശ്രതാണിഃചരമനുഭൂതന്തേ സു.

ഇങ്ങനെ പലപല കാലം
 തിരഞ്ഞെടുത്തും കരീന്ദ്രനതിവേലം
 പൊങ്ങിന മദജലമതിവേ
 മുങ്ങി നടന്നാൻ പ്രിയഭാരതകുലം.

കല്പം ൨.

തന്നെ താടിതി പോന്നവനും മുഴുത്തു നിറംലോളമപ്രേര-
 ഡിതാനെത്രയും ചോരമായ്, പതുക്കെ കരയും കത്തുമെത്തിക്കുന്നു
 തത്ര ഭാരപ്രഭാ ചിത്രഭാരപ്രഭാവതെന്തൊക്കെത്തിക്കെയിച്ച്രിലോ-
 കത്തിനഞ്ജനതൽമേത്തൊരുകാവുത്ത താപം പൊറാഞ്ഞത്ഗമെ-
 ല്ലാം മെലിഞ്ഞങ്ങുമിങ്ങും ചൊരഞ്ഞൊട്ടിത്താടിപ്പിടിക്കുട്ടവും
 ബാലനും തേട്ടമിപ്പാടുകുണ്ടത്ര കൂടത്തിങ്കൽ നിന്നങ്ങിഴിഞ്ഞിങ്ങ
 പോരുന്നനേരം വഴിക്കക്കരേണങ്ങളെക്കൈയിൽ നിന്നോലുമനീ-
 തുകൊണ്ടെന്നപ്പും തണൽപ്പാട്ടു നോക്കിക്കഴൽച്ചോട്ടവച്ചും നട-
 കുന്ന നേരത്തു, ദൈവം നിനച്ചാൽ വലത്താകകൊണ്ടോ മറി-
 ച്ചാകകൊണ്ടോ, ധരിച്ചിലതേരും, നിറഞ്ഞങ്ങ മിട്ടാൽ കവി-
 ണത്തൊരു നീർകൊണ്ടു വാരാകരഞ്ഞപ്പുറവാ ച്യമാക്കിപ്പരന്നോരു
 കാസാരമൻപോട്ട കണ്ടിട്ടതിൽച്ചെന്നിറങ്ങിക്കൂട്ടത്തുങ്ങും മിത്ര-

അർദ്ധപുത്രരായവർക്കും കളിപ്പും കളിപ്പും പള്ളിയുണ്ടെന്നും,
മഹാനാഗരത്തിന് നിദാമുഖമുപം പൊന്നാണത്തുണത്തോടുകൂടി
ക്കരഞ്ഞോരുനേരം ജലക്രീഡചെയ്തങ്ങ നിൽക്കുന്നതേത്തു സംരം
ഭിയായോരു കംഭിരമെത്തിക്കളിച്ചങ്ങിപ്പോയ ഗംഭീരനായ വന്ന
കംഭിരനേക്കൊണ്ടു നീരാഴമുള്ളൊരു ദിനികലാക്കിച്ചമച്ചിടിനാൻ

ഭാഷാപ്രസ്താവന. ൨.

കരിവരനപ്പൊഴുതൊന്നു കരൻ;
ഞെരുങ്ങെരെ മുതലയുക്കൊന്നു തകൻ;
കടികരം മുറക്കം നക്രവമപ്പോ-
ളടിക്കൊക്കൊന്നു മറിക്കും ഗജവും,
മുതലയുമതലന്നോക്കിയിഴയ്ക്കും,
തലഭൂവികളിഴയ്ക്കും ഗജവും;
വൺമാതൃകമായിരവകും,
മൺമാതൃകാ കറഞ്ഞിലേയ്ക്കും.

ഇവണ്ണം നാഗേന്ദ്രൻ പലസമകരം ചെല്ലയൊഴുവശി-
ഭവന്നംഭോമധ്യേ മരണപരിതാപാതൃതയം
സ്തുവന്നംഭോജാക്ഷം സ്തുതനിജപുരാജനചരിതൻ
സ്തുവാകൊണ്ടുദ്ദേവം മനസി കലയാമാസ സൂതരി. ൧൦

1. പുരാ കേവലം ഭവയാമേന താപേന കെളിനോല്ലെക്കൊന്നു
കടന്നോക ഗന്ധകംഭിരകംഭിര.

എന്നും,

2. നക്രവമപ്പോഴുതൊന്നു കരൻ;
വ്യാകുലത താഗാധിപം
ജ്ഞാതാമരണനിഷ്കൃദ്ധം.
നാസ്യാഗ്രഹംബം ബലി
വ്യാകുലതതരം ഗംഭീരമേക
വിശ്വാകടം വ്യാകുലം
ജിരാജ്വലമുദാർത്തം സകുളം
ജിരയ കരിയ്ക്കുമ്പിരം.

കോയസ്യാന്തർവഹിരപി കയോ കർഷയോർനേമേവം
കൂടം കൂടം പൂമുഖബലംയന്നകോതൻതപത്രേഃ
ജിഹ്വസ്തനം പരിഗമമുദേവഗർഭം സഹസ്രം
മുക്യാ മോ വിധിവിജ്ഞാനം മേനിരേ കലിമിത്രം.

എന്നും ല. പരം.

പൂമാതും പൂമിമാതും സരസിജഭവനം
 തേട്ടമപ്പുണ്യധാരാ-
 ഭൂമാവുനിഗ്രശോഭം ഫണിവരശയനേ
 മേവുമാറങ്ങു കണ്ടാൻ;
 ശ്രീമാനാം നാരദൻതുംബുരുസനകസന-
 ഞാദിതത്പാർഷ്വഭന്ദാർ
 നാമാന്യാവർത്തനംചെയ്തുകൊടു ചുഴല-
 ചേന്തന്നിന്നീടുമാറും.

പപ

മണ്ഡരൂപ! കമാകൃതേ! വരവരാഹ-
 ഭേദം! നരസിംഹ! മേ!
 ശസ്ത്രവാമനതനോ! ഭൂഗ്രഹം! രഘുപ്ര-
 വിര! ബല! കംസഹൻ!
 മണ്ഡൂകഭജനനഗ്രഹായ ശ്രുതകുളി-
 വേഷ! ഭഗവൻ! മൃതേ-
 സ്വേ സർവ്വവി സങ്കടം തപമിഹ വിശ്വ-
 നാഥ! വിരളീകരു.

പര

നേരത്തൊത്തൊരു ദൈവം നിജഹൃദി സുഖമേ
 കണ്ടു മാത്മീയൻ നിൽക്കു-
 ന്നേരത്തൊന്നങ്ങരൂപൻ തെളിവൊടു ഗരുഡാ-
 രൂപനായ് വന്നുകാണേയ്,

1. ആന്തിപൂജ കരനോക്കി വീർത്തു നിൽക്കട്ട-
 മാർത്തു കഷിക്കാശതാ
 നേത്രപരി ചൊരിയുന്ന വാരിയതിൽ ത-
 രു മുഴുക്കി ഇലോം,
 മോന്മാനമമതിമോഹനസ്തതികര തീർത്തു-
 രോന്നി നിജമാർഗ്ഗേ
 ചേർത്തുകാണു കരയകലനം കതിരൊടംസമ.
 പൂജ ചുങ്കളംവിടയർ,
 ആകൃതം നന്ദിതലിനഭവമുദയം-
 ഗീർണ്ണഭാഗ്ഗ്വർണ്ണ ഇണ്ണം
 സൗഖ്യമണ്ണ സ്വർണ്ണ പണ്ണ തരനി കൃതപദ്യം
 പൂണ്ണകുരുത്തരാഗി:
 കല്യാണാർക്കചെങ്കുട്ടി ലിഖസിഭഭമ.
 യോനമുക്താർക്കശോഭാ
 മാസപത്മീകാംബരാംഗാബ്ജസമുദയവി:
 പാശ്വരാംഗീത് സ ഭോദ.

എന്നു വ. പഠം.

തീരത്തായി; സരോവരിയിലവശതയാ
പെട്ട പാടങ്ങളോടൊ
തീരത്താരൊത്ത കണ്ണീന്നൊരു കണ്ണെ ചൊരി-
ഞ്ഞാസ്ഥയൊ ഫസ്തിവശ്യേ.

എ

ജെ. മോ.

കണ്ടാനരോ! സപ്തി തന്മാർദ്ദിഭോധനമ-
കണ്ഠാഭരം പ്രതാപകണ്ഠേ,
വഞ്ചിയലുമുകുന്ദി മഞ്ചിതമലയധിക-
മുണ്ടിനിയവരായ് തടവുന്തു;
മുരവൈരിതാനിവനമൊരു സംശയം ന മമ
പരനാകിവെന്തിവകരം കാണാൻ
ദൈവമിയന്നെളവരഗള മരിച്ചമരിയുമാരു
ഗദ കമലമലവനമാലാ
എന്നിങ്ങനേ കയ്യിന്നിന്നിൻമണാളുനൊട്ട-
തന്നെ പറഞ്ഞു തിരുതാപം
“എന്നെയൊരു മുതല ബത! വന്നവിവരഗഭധിപ!
തിന്നവതന്നവനിത, ഇന്നിത്തു,
കുത്താങ്ങുയ! വരിക തുറന്നാങ്ങുവാഹനീ!
മരണാമയങ്ങൾ സഹിയാ മേ;
അങ്ങനമുകമലനിഷ്പാണയുഗമൊഴിയെ മമ
ശരണമിഹ നമി നഹി ദയാലോ!”
ഇതും തം സംസ്കൃതവാൻ സരസിജനിചരെയ-
മർച്ചയന്താ ച ചക്രൻ
ഫസ്തിനും ദൈത്യഹന്താ നിജജ്ജലതയാ-
കൃഷ്ണ കാസാരവാരി
ചക്ര ചക്രേണ നതം കല ദലിതമുഖം!
സോപി താ ദേവലാപ്തം
ദേഹം ഭിന്നൻ ഫാ മറ്റാമർദ്ദിതമനുഗതവാൻ
ഫൽ! ഗന്ധർവരാജ.

എ

തന്നെ ലബധഗോവിന്ദസാരപ്രഭ പാണ്ഡ്യപ്രപതി:
യയയ തേന മഹാഭാഗോ വിജ്ഞാനാധാമ വൈഷ്ണവം.

എ

ജെ. മോ.

൨ രാവണവജ്രയം

എപ്പോഴും ചെന്നെ.....

..... കളിച്ചു

ഒപ്പം ചേർന്നിട്ടു മേ.....

..... ഭാസമാനം.

൧

ഘോരാഭോപം കല..... മേ-

വീട്ടുമാശ്വസ്തുപൂരം-

നോരോന്നേ കണ്ടു സുരയോപരി മരുവുമൊരോ

കാമിനീകാന്തരമൃഗ

വാശാന്നീടും പതാകാമയനവരസനം-

ഖീഡപൂർണ്ണദുബിംബാ

നേര സാലങ്ങളിൽ ചെന്നിടറി മുറയിടും

നീലജീമൂതമാലാ.

൨

അമൃതനരീകലന്നീടിന മണിമയചെ-

ഞ്ചാളികാളിത്തരതോരം

മമ്മാ! മിന്നീടുമേളോൻ ധിഗന്തതിമിക്ര-

മ്മാളിസത്തപാളിരാമാ

ചെമ്മേ ചെന്നുംബുധേന്ദ്രമി കളിച്ചു...

ബിംബിതാമേയനാനം-

രമ്യം..... ലസിതനി-

മ്മായലിപ്പാൽ.....

൩

കാല കാല ത..... തപഞ്ചെസ്സു....

പുരാ തോഷയന്തപം

ചേലവീടുനൊരോ.....

..... വീയുഭൂമാ

ചാല ചെന്നങ്ങുവിടേ വിനാടം-

ദ്രിഘൈത്തമപലതാ-

ഖീലാലകരലാകാപുരയിൽ നിശിചര-

സാമിതാനായനം.

൪

പ്രാചീനവൃത്തം ൧.

ഹരഹര! ശിവശിവ! പരവാൻ പണി പണി
 ഭഗവതപരിതപ്തം സമുദ്രമൊന്നേ:
 ഗിരിജാകാമകുസൃതബലംതി-
 വിശ്വതനാമൊരു വൈശ്വതനാമം-
 നന്ദകിയയെപ്പോലെ ഭൂതൻ ചെന്നു പ-
 നത്തതു കേട്ടുടൻ കടലോരം രക്ഷണാഥൻ
 തദ്ഗമമായു മുറിച്ചുകുത്തുമ
 തത്കുലമേവ ഭഗത്ത്വകാഷ്ടം
 യക്ഷാധിപരാട്ടു വെക്കുന്നതായിപ്പാ-
 നക്ഷതശൈത്യം ലങ്കാനഗരിയിൽ
 നിന്നുപറപ്പെട്ടുകൊണ്ടു
സാകു ചെന്നു മുഴു
സ്ത്രേ ബലോഭം
 വിശ്വാധിപ... ..
 നന്ദകിയയെപ്പോലെ ഭഗത്ത്വകാഷ്ടം
 പുണ്യകാമൊരു ഭഗവതാനം
 കെട്ടിനോടപഗൃത്യംതുകരേനി-
 തെളിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നൊരുനേരം
 സ്വദിതി തടഞ്ഞൊരു കൈലാസാഗ്രിയ
 വടിവൊടു കത്തിയെടുത്തുപരിച്ച-
 ഞ്ചാനെളി മമ്മ! ചേർത്തുട-
 നഗജാലിഷ്ഠനതോഷിതശങ്കര
 വരാനംകൊണ്ടുതിരിച്ചു പു-
 ഞ്ചവിട്ടുനവനിപനിവഹജയാത്മം
 വിസ്മയവനംതേ ചെന്നൊരുനേരം
 കണ്ണാനപ്പോരം മഹിതതപം ചെ-
 യ്ക്കുവിട്ടു നിഷ്കണ്ഠം കാഞ്ചനവസ്ത്രം
 കാഞ്ചന കുന്ദം കണ്ണ നിതാണം
 തന്മാർക്കുയീർകൊണ്ടുതിവിവശത
 തണിട്ടുനിന്ന നിശാചരനാഥൻ
 വഞ്ചകകൃഷ്ണം യൊദേവമവാദിതം:
 'കോമളശ്രവേ! നീയെന്നേവം

കാമിനി! ഘോരതപസ്സി തുണേതു?
 യൗവനകാലേ
 വിപരീതം തവ തൊഴിലിന്തരരോന്നേ.
 കന്യ സുതാ നീ? സുന്ദരി! തവ ഭൂവി
 ഭർതാധായതുമേതൊരു സൂത്രി?"
 ഇതഥ കേട്ടുടനന്തിശ്ചൈ-
 യുത്തമവനിതാ വചനമിതുഃച:—
 "ബ്രാഹ്മിണീ പിതാ സുരഗു-
 ജനാ വീരകശധപജനാമാ
 വേദാജ്ഞാസം ചെയ്തന്നേരം
 ജാതാഹം കില വാങ്മയകന്യാ
 വേദവതിതി ച നാമ്ന വിദിതാ
 മായവസങ്ഗമനോബു കളവാ
 നാരായണനെൻ ഭർതാവാവാനു
 ഘോരതപസ്സിതു ചെയ്തീടന.
 ഗച്ഛ നിശാഘര! ജാത തപസം
 വിശ്വമശേഷം, ധർമ്മപരം ഞാൻ."
 തദേവ വിമാനവർഷാശ്വസൗ
 മദനാനുരന്ദയ പലവഴി ചെന്നാൻ:—
 "ശ്രീഭുവന സുന്ദരി! മതി മതി ബാലേ!
 വിപുലതപസ്സിതു ജരതയോഗ്യം.
 നല്ലൊരു യൗവനമേന്തിനു കാമിനി!
 വല്ലഭേ ബത! കളയുന്ന നീ?
 ലങ്ക്യാപതിയൊടു ചേർന്നു മസിച്ഛീ-
 ട്ങേഗജധൂരസായനസീമേ!
 തനപ്രിയമണിമഞ്ജർ! നീ കേ-
 ളെന്നൊടു ചേർന്നു യഥേഷ്ടമൊരോരോ
 സുഖപദവികളുടനന്ദവ മേന്മേൽ
 ഹിമകരകിരണകൊണ്ടുതൻ രമ്യ
 മണ മന്ദഹർമ്മ്യ ഗുഹമദഹിമജല-
 സൗരഭമിളിഭത തെളിവിൽ മന്ദാ സാഹ
 നസീ മുഴുത്തേരുന്നരാഗവശൽ
 മനസിജലധകരം തേടാമല്ലോ.

സുന്ദരവരനെ! നാമിരുവരുമായ്-
നന്ദനവാപ്രദന ചെന്നു രമിച്ചും
മരുകിനിതൻ കനകസരോജമ-
രസരസതന്ത്രങ്ങളെ വരുണൊരു
മന്ദസമീകണമേറു സുഖിച്ചും,
ചാതം ചന്ദന സുരപുരപദവിക-
ളുതമിഴാകതാരു മദ്യജ്വലകുന്ദാ
ബന്ധുരരാഗം തടവിനതോത്താൽ
പരമാനന്ദം പരമാനന്ദം!

നാരായണനെന്നവനാരായണീ?
ചാരുഗുണംകൊണ്ടെന്നോടൊപ്പം!
കാമീകേണോ നാർദ്ദിണമേനം
നാമിരുവരുമേ ചേരും നൃണം!
തന്മണിരണം നീയാകുന്നതു,
പുഷ്പമഹാമണി ഞാനാകുന്നതു;
മതിയും മടനന്ദമെന്നകണക്കേ
മതമുഖ! നമ്മൾ ചേർച്ച മനോജ്ഞം!”
“അല്ല! നിശാചര! നന്ദിക്കൊല്ലാ
വിശ്വാധിപതിം ഭഗവന്തം നീ
ധന്യതരേന്ദ്രാ ലക്ഷ്മീകാന്തൻ
തന്നെ പൂർവ്വ ഭർത്താവായതു.”
എന്നതു കേട്ടു ദശാനനന്ദന-
ക്കന്യകതൻ തലമുടി പാടിപെട്ടാൻ.
വീരവിനോടല്ലോ വേദവത! നന്ദ-
കരതലഗതമൊരു വാർമുനകൊണ്ടു
പുരികുഴൽ നടുവിലുത്തുകൾ തന്മുട-
നന്ദതരകോപജ്വാലകൾകൊണ്ടു
നിശാചരനാശൂ ഭാമിക്കുപോലെ
വചനമുദനാടിവണ്ണമുഖാദിതഃ—
“ഏയ്യ! നിശാചര! ന! വന്നെന്ന-
ത്തൊട്ടുമുഖം ജീവച്ചതു മത!
വഹ്നിയിൽ വീണു മരപ്പനഭാനീ-
മെന്നും ന! ബത! കാശ്ചകുന്തന്നെ

ഉടയവരില്ലാ തവരെപ്പോലെ
കുറിനമതേ! നീ കാട്ടിയതിന്നിഹ
നിന്നേക്കൊന്നുമുടിപ്പാനായ് ഞാ-
നെന്നും വന്നുപിറപ്പൻ ഭൂമെ.
ഏതേ നം ഞാൻ പണ്യംചെയ്തതു
നേക്കെന്നാകിലയോനിജയാക്കയാജ
യമാത്താവാം നപേതന്തന്റേറ
സുതയായ് വന്നു പിറന്നീടേണം.¹¹
എന്നു പറഞ്ഞഥ ദിവ്യകുമാരീ
വഹ്നിയിൽ വിരവൊട്ടു ചാടിമറഞ്ഞാറും.
പരിമളമിളകിന സുരതതകസുമം
പെരുമഴപോലു പരിതോ വീണു.
തന്നു ശോശ്യൻ കനകവിമംസം
സ്ഥിതി കരേറി നടന്നു ധരിത്രീയിൽ
മലകൂതഭീഷം മിപുജനരൂക്ഷം
തത്ര മരുത്തഗുപാലവചേഷ്ടം
കൂതുചിയിമധ്യേ നപരി ജയിച്ചുട-
നോരോ നൃപതികൾ നേരേ പോരിനു
ചെന്നു വാളിച്ചും പൊരുതു ജയിച്ചും
വിരവൊടയോദ്ധാനഗരേ ചെന്നുട-
നനനുബ്രാഹ്മ്യം വീര്യശ്ലാഘ്യം
കൃതസുരസഖ്യം നരപതിമുഖ്യം
രണഭവ! ശ്വേതരത്നപ്രമുതികൾ കൊ-
ണ്ടുപചേതനമഥ സ്ഥിതി പതിപ്പി-
ച്ചുജപലഹാസം നഭസി ബഭോഷേ:—
“നരപാലധമ! ഹമിതം ക്കിം തേ?
വിരവിനൊക്കെന്നൊട്ടു പൊരവാൻ വന്നതും,
എന്നൊട്ടു വന്നഥ പൊരുവാനുപ്പാറും
മന്നിലൊരുത്തനമാമല്ല: ത്താൽ”¹²
വാവശതാത്താ നൃപതിയുമപ്പോ
ളവനൊട്ടു രോഷമിമന്നു പറഞ്ഞു:—
“വിധിക്രമമാർക്കമൊഴിക്കാവല്ലെ-
ന്നരിക, ഭവാനാലല്ല ഹതോ ഞാൻ,

ശത്രുവിനോടിഹ തോന്നോടുകിലേ
 ധൃമപീനാഥന കലത്ര ഭോഷം.
 കൃത്യം കിമപി മയാ കൃതമെങ്കിൽ
 സത്യം ഭവതു മദീയം വാക്യം.
 മാമകവംശേ ഭഗതമതനയോ
 രാമോ നാമ ഭവിഷ്യതി രാജാ;
 മുരരിപുത്രവൃദ്ധരാക്രമശാഖീ
 പരിഭവമിതു മമ വീളുമവൻതാൻ.
 വീരശിഖാമണി രാമശശാങ്കൻ
 വാരിധിവിറയിട്ടാശു കടന്നും
 ഘോരത തേടിന ബാണശ്രേണ്യം
 ചാരു മുറിക്കും തവ തല പത്തും!
 വൈരമിതെന്നൊടു ചെയ്തതുമുഖം.¹¹
 നരപതയനും ശപിച്ഛോഷനേരം
 സുരതതി ദിവ്യവൈതന്ധ്യം താക്കീ;
 സുരതയകസുരവുമനപമസൗരഭം-
 താളിതമധുകരമവനിയിൽ വീണു.
 ഔര്യം തേടിന ഭൂപതിതാനും
 വീര്യസ്വപ്നം പ്രാപ തദാനീം.
 തദന നിശാചരനായകനുമ്പോ!
 മനുജന്മാരെപ്പേടിപ്പിച്ചും
 ദിവിധരസഞ്ജംഭാനാടിപ്പിച്ചും
 തെക്കും ലിക്കിന്നു നോക്കിനടന്നു.

ആനന്ദബ്രഹ്മസാരം ജ്വലിനീധിതനയാ-

കാമികം ശ്യാമത്രവം

ധ്യാനം ചെയ്തും പ്രമോദാലിടെയിടെ നന്മനേ

മിത്രമന്നപ്രയാരം

വീണാനാഭനേ നാനാജനഹൃദി ജനയൻ

സമഭം നിർമ്മലാത്മാ

കാണപ്പെട്ടു തദാനിമപഥസതശര-

ന്നീരഭോ നാരദോദ്യേ.

അപ്പോൾ കണ്ടാനന്തം നിഗമിതനിജവു-
 ത്താന്തമേനം ദശാസ്ത്രം
 ചൊൽപ്പൊങ്ങും പുഷ്പകത്തിന്നുപരി മേമെഴും
 സേനയാ ഭാസമാനം
 മെത്തിടും മോലപ്പുഷ്പേ മുനികുലപെരുമാ-
 ളാസ്ഥിതോ ഭംസപരാത്മാ
 യുദ്ധാദ്ധോകപ്രസാദീ മധുരിമദരിതാം
 ഭാരതീമാന്വദോഷേ.

ന

“ശശതൃതീകേളിവഷ്ടാനേരേ വിളനിലമേ!
 വീര! ഭാഗ്യാംബുരാശേ!
 വാക്കത്തിടും മദ്ധ്യേശ്വരനയഭരശര-
 മൂർത്തി കാഹ്വര്യഭൂമേ!
 കാരോരോ നിൻജ്ജവ ക്രമസരണീകൾ ക-
 ണ്ഡൻപിലാ.നന്ദസിന്ധയ
 നീരാടിക്കുപ്പുചാട്ടുന്നിതു മമ മനകാ-
 വനപഥം ജന്മരജ്ജേ.

ര

നേരേ നാരായണൻ താനസുരകളെ മുടി-
 കണ നേരത്തുമൂർച്ചാ!
 ഘോരം പത്മശാപൻ ചെന്നഹികളെഴങ്ങയ-
 നേരവും വരമെഴലേ!
 പരം വന്നീലി പണ്ണ കരുകൾമെനി
 കിന്ന നിൻ മന്ത്യാവഗ-
 കൂര സങ്ഗ്രാമകോലാഹലമിതനുഭവി-
 കണതിന്നൊന്നു മൊറ്റുര.

വ

എന്നാലിത്താൻ പറഞ്ഞീടിന വചനമിത-
 കണ്ണുതാം, മന്ദവീരൈ-
 ളിന്നോരോ മർത്യജാലൈലമലമയി നീ
 ചൈവരമുൾക്കൊണ്ടതെല്ലാം;
 വിണ്ണോക്കു. നിന്നൊഴേല്ലാൻ പണി പണി സമരേ
 കിം പുനർമാനവാനാട
 നിന്നാൽ ധാതൃീ ജിതേയം വിമതജനതമോ-
 മണ്ഡലീചണ്ഡഭാനോ!”

ൻ

“പോകുന്നതിന്നതന്നെ മുനിവര! ഫണിലോ-
കത്തിനിഞ്ഞാനിദാനീം
വൈകാതേ തത്ര നാഗാനപി ച ഭിവി സുരാൻ
ച വശേ ചേന്തശേഷാൻ
വാർക്കോലും മദ്യജ്ഞാവിക്രമസരണികരം കൊ-
ണൊതു ജിതപാ ത്രിലോകീം
മാരുകീടാതേ സുധാത്ഥം വിരവിനൊട്ട മമി-
ഷ്യാമി ഓഗ്ധംബുരാശിം.”

൧൦

“മാറ്റേണാനേന പോകുന്നതു സ്വദിശി വോ-
നേതുകിന്നി ധാനീ?”

“സാക്ഷാത് പ്രേതേശപുത്രം പെരുവഴിയിതു
ചെന്നീടുവാൻ ധന്യകീർത്ത!”

“ഭാഷ്യേവാരം സൗഖ്യമുജ്ജ്വലനീതു ഗതി-
സമയേ പുണ്യഭാജം ജനാനാം”

“ചാത്തും പാപോത്താനാം ഭയമിതി ജഗദ്-
ഖാതവക്ത്രാതിസന്ധോ!”

൧൧

“ഭാരോരോ ജന്തുജാലങ്ങളെ നിന്ദതമസേ!
താൻ തനിമൊത്താണു

വാരാളം നാകലോകേ മഹതി ച നരകേ
ചേതുമുത്തുണ് ഗയാമാ

കസപരം സന്തോഷ്യ സയിന്ദ്ര ച തെളിവൊടമോ!
വർത്തതേ നിത്യമേവം

ചാമരീ സംയമിനാം ചലജനപദലേ
ചണ്ഡപീഠണ്ഡയാതീ.

൧൨

എന്നാൽ നീ കേൾ പലസ്തുതമേ! മമ വചനം
തപാ പ്രത പ്രേമമുദാ-

വിനാസോഭിതപരം നിസ്തുലജ്ഞബലവി-
സ്താനസ്താമതാരേ!

എന്നും ഞാൻ വല്ലനാളും രണ്ടുവി ഭരക-
ണ്ഡസ്യ കണ്ഠ പാണ്ഡിത

ധനം പാശം മദിയാ പരമിതി ബഹുധാ
ഭാഗശാലാ യമോ/സൗ.”

൧൩

ഇതരം നകുതഞ്ചരേന്ദ്രൻ മുനിവരവചനം
 കേട്ടടൻ ഹസ്തതാളം
 കൃതപാ പൊട്ടിച്ചുരിച്ചാനധികയവളരും-
 ഷ്ടാഭാവ ചോരോദ്ധാരം
 ഉദ്വൃത്താരകതനേത്രജപനപരിപത-
 ജപാലജാലൈർദ്വിഗന്തം
 ധ്രുവോ വിത്രാസയന്നശതജ്ജമഹിമ-
 ക്ഷോഭവാൻബഭൂവേ:

൧൪

“കൊള്ളാമിത്തൊഴിലെത്രയും നിറമെഴും
 കാലാരിശൈലം പരി-
 ച്ചല്ലാസഞ്ഞാടു കേളിതേടിയ മഹാ-
 വീരേണ യോദ്ധും മയാ
 ക്ഷല്പപ്രാണിവിഹിംസനാൽ മരമെഴും
 പ്രേതേശനോ കാങ്ക്ഷിതം
 കച്ചശ്രീ ശരജ്ജ്ഞിനോടിയു മനേ!
 ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതം.

൧൫

മിക പാലന്മാരെ മുല്ലാടുകിനൊടു ജയി-
 പ്താനനല്ലാഭിമാനം
 കല്പിച്ചത്രേ പുറപ്പാടുന്നതിലൊരുവൻ
 നിഷ്കിന്തോ യഷ്ടനേതാ;
 ഇപ്പോഴേ ചെന്നു ഭൂപ്രാഭവമഹിമകല-
 ന്നനമനം യമം തം
 കെല്പൊടുത് പന്നദപ്തം ചെറുതു കിളി കിളി-
 പിപ്പന്തേര രണാഗ്രേ.

൧൧൩

ഓരോ! യോഗീന്ദ്രമൊരോ! ധൃതകലഹമഹേ!
 കേളിദാസീ പുരാണേ
 ശ്രീപാദത്താണ, ലോകത്രയഭയമരുളം
 ചന്ദ്രമാസാസിതാണ,
 പാപീ കാലേഴ്ചമാസ്താം, നഖലിതരഹിത-
 ബ്രാഹ്മണേ ദൈത്യഹന്താ
 കോപാൽ പോരിന്നെതിർത്തിട്ട്വമീന തലകൊ-
 യ്തിട്ടമിപ്പുഴ്ചതികണ്ഠൻ.

൧൧൪

ചൊല്ലെത്തിട്ടന്ന വൈകാകുവിമലയശ-
 ശ്വരൂമാ ചന്ദ്രമംസം
 തുളുമ്പുകൊണ്ടു ഞാനങ്ങുദിതരസമെ-
 ത്തുംവിയെഴു യുദ്ധഭൂമെ
 അല്ലൽപ്പെട്ടിമ്മഹാത്താ 'ജരമിഷമാ'-
 തല്ല മഞ്ചീവയാകിൽ
 ചൊല്ലിടാം, കാലകാലാഭിയ ശിവനമെനി-
 കളം തടാ വന്നുകൂടും." ൧൮

എന്നിവണ്ണമുഷിവയ്ക്കോടുദിതവീർണ്ണ -
 പൗരജ്ഞസൗ പന-
 ഞ്ഞുന്നമന്മഹിത പുഷ്പകാഗ്രഗതസൈന്യ-
 ചോഷമുഖരാംബരം
 ചന്ദ്രമാസമന്തിചിത്രമൻപിനൊടൊത്തു-
 മേറുമുദയത് പ്രഭാ-
 മന്തുരാശമുടനേ നടന്നിതു ഭഗാന-
 നോ യമദിശാന്തരേ. ൧൯

നീജോരവനിഭം നിശമ്യ രജനീവ-
 രന്ധ്ര വചനം തടാ
 നാരദോഽപി നഖവും ചുരഞ്ചി നടകൊണ്ടി-
 താശ്ച രണകൌതുകീ;
 ചാരുനാഭമധുരം മന്തോഹരമുമാരി-
 നാമപദമേദരാം
 ദോരതാമ്രപടലീം കരണ പരിവേല്ല-
 യൻ കനകവല്ലഭീം. ൨൦

ദിശിദിശി നിജകാന്തിജ്യോത്സ്ന പെണ്ണുജപലാത്താ
 ശശധരനുദിതാഭം വന്നിറങ്ങുന്നപോലെ,
 അശിമിലകളുകോഴ്ചം നാരദോ യാത്രഗേഹം
 നിശിപരവതി ചെല്ലും മുയിലേ സമ്പ്രപേദേ. ൨൧
 ചാരുതീചേന്ന് രത്നാസനഭൂവി ലസിതം
 തത്ര ധർമ്മപ്രതിഷ്ഠാം
 നേരേ കവാണ,മഗ്നോല്ലസിതമുതഭൂജാ
 ചേന്നു സഞ്ചിന്തയന്തം,

ഭാരോരോ കർമ്മപാകം ന ജനിജമനിശം
 യോജയന്തം ജനൈശ്ചേ
 യീരം കണ്ടു തദാനീം മുനികളെ പെരുമാറും
 നിർമ്മലം ധർമ്മരാജം.

൨൨

ധർമ്മാത്മാ ഭേദനപ്പോരും മുനിവരനെ മുതി-
 ന്നപ്പൂവാളെളുത്ത്മാർഹം
 സമാനിച്ചുണ്ടിരുത്തി സ്തിതനവസൃഷ്ടമാ-
 പേശലം വാചമുഖേ:—

“ധർമ്മത്തിൻവാട്ടമെങ്ങൊന്നമില്ലെങ്കിൽ മുള-
 ചിലയ്പ്പി സുരാളീ-

നമു! ശ്രീമൻ! കിമന്തം പുരമിതു ഭവതാ-
 ലദ്യുതം സാമ്പ്രതം മേ”?

൨൩

കനിവിന്നൊടുമിതാം നിശമു വാണീം
 ഘനകുതുകോദയപൂരിതാത്തരാത്മാ
 മുനികൾക്കു തമാറും തദാ വിവസ്വ-
 തനയനൊഭേവമുവാച ജാതഹാസം:

൨൪

“കേട്ടാലും ദശകണ്ഠനെന്നു ഭൂവനേ

ചൊല്ലൊണ്ടു രക്ഷോഗ്ഗണ-

ശ്രേഷ്ഠൻ വന്നുതടുക്കുന്നനയി വിഭോ!

ഭുവാന്തർദ്വന്ധവീ:

ദശേഷ്ഠംചേർന്നൊരു വിക്രമമെരിയ ഭവ-

ന്തം ജേതുകാമോ രണേ

ധാർഷ്ട്യം പൂണ്ടു പുറപ്പെടുന്നതരിലും

കണ്ടിങ്ങു വന്നീടിനേൻ.

൨൫

എന്നതറിഞ്ഞിഹ മുന്വേ

വന്നേനരിയിപ്പുതിന്നിതിപ്പോരും ഞാൻ:

എന്നാൽ ചിന്തിച്ചുചിലം

നന്നായ് കോപ്പിട്ടുകൊറുക, ശശുങ്ങ്ഗാബ്ബേ!” ൨൬

രധിതി ഭഗാനനവരവ-

ങ്ങിടെയിടെ നോക്കിയുമുഞ്ചിതാമോദം

പടുതരമിമെറിയിച്ചു

വടിവൊടിയന്തു മുനീന്ദ്രനമലാത്മാ.

൨൭

(നഞ്ചനം)

അന്നേരമാശകളിൽ മിന്നും പ്രഭാപടല-
 മൊന്നു ചിത്രത്തിലേ,
 അന്നുമുറ്റമൊന്നും, മണികിരണപൂരം,
 മുഴുകിയതു ഭൂവനതലമുഴുകിനൊട്ടു നിഖിലമപി
 നവതരണികരണികരസാരം.
 രാട്ടുന്നതും സ്വദിതി കാണായിതല്ലൊഴുതു
 പേടിയൊരോ ടിവിവരണമം
 ഉടനടിതവേഗം കൃതഭൂവനശോകം
 പടവല്ലിയൊടിക്കലരെ നിവിരമൊത്തപരിചനിര-
 സ്വദസ്വദിതമുലകിളിപാക്കീ.
 കാണായിതഗ്രഭൂവി ഭാണപ്രഭാപടല-
 ശോണം അഥ മണിവിമാനം,
 കനകലാസമാനം സുരപുരസമാനം
 കമലഭവകശലയയിലുപജനിതമതിമതിത-
 മമിതജവവിജിതപവമാനം.
 മധ്യവിമാനമഥ നന്ദനൈരായിപതി
 യുദ്ധോത്സുകാ ടിവി വിളങ്ങി,
 മദമപിശങ്ഗീകൃതനന്ദനരങ്ഗം
 നവഭരണകണപടലപതമമിലപതഗകല-
 മഖിലജനമവശതയിൽ മുങ്ങി.

രക്ഷാസാമന്തൻ തൊന്നീമളിമതഗതിനാ
 പുഷ്പകേണ പ്രസപ്ത-
 ന്യായം, ലോരവൈവസ്വതഭടഭരിതം
 കാലഗേഹം ജഗാഥേ;
 അഗ്രേ തന്മന്ദര തഞ്ചിന നിഖിലവിശേ-
 ഷങ്ങരം കണ്ടീട്ടുവാൻ-
 യുഗാത്മാ തത്ര നീളെത്തളിയിൊട്ടു പെരുമാ-
 റീടിനാനുരൂപയെത്തും.

ര.വ.

ഗദ്യം ൧.

തതസ്തുതസ്തുതോ ബഹുവിധേഷു ഭയങ്കരേഷു നരകേഷു
 പീഡിതാനനകാനപശ്യത്. ഏകത്ര പീഡാസമത്പാൻ മകു-

കണ്ഠം രോമദ്വാരതഃ കാശ്ചന മുഹൂർത്തമുഹൂസ്സമുത്പാദിതമസന-
തപാസ്സേഷ്ടവണ്ണമുത്ക്രോശതഃ, വജ്രതുണ്ഡപ്രമുഖൈതച്ചണ്ഡതു-
ണ്ഡഖണ്ഡിതയാതനാതനഷ്ടസംഗണ്ഡമണ്ഡലജിഹ്വാഞ്ചലാക്ഷി-
ലോഭൈഃ പക്ഷിജാലൈർന്നിലിഖജനകണ്ഠവിവരവിഭാരണമോ-
രാറാവൈസ്സാരമേവൈശ്വ ഭക്ഷ്യമാണാൻ, അതികുരുണതരം
പ്രലപതശ്ച ബഹുതരപുയരധിരധാരണ്യം വൈതരണ്യം-
മപശരണ്യാനപണ്യാൻ ബഹുശോ മജ്ജനോന്മജ്ജനം കവാ-
ണാൻ സുതപ്തവാലുകാപുഞ്ജേഷു സന്തതം സന്തപ്യമാനാൻ,
അസംഗ്രഹശത്രുനിവാസേഷു ശലോകതരവാതാപാതസഞ്ചലിതാ-
സിമയപത്രാലനേഷ്വസീപത്രവന്ദേഷു സതപരമേ ഇതോ യാവ-
നേനാനേകേശോ വിഭാരിതസകുലാവയവാൻ, ഏസ്സഹസ്സർവത്വം
ക്ഷാരനദ്വാരം അധികഭൈരവേഷു രരശരവേഷു അതിരോമരേ ക്ഷര-
ധാരേ ച വിവശതരമാലാനം തനപാനാൻ, സന്തപ്തലോമനിശ്ച-
ക്രഞ്ചലിതാങ്ഘ്രിയുഗളം ജാനപയസാങ്ഗാരമധ്യേ തിഷ്ഠതഃ
തൃഷ്ണാവിവശതയാ പാനീയം യാചമാനാൻ, അനിശമനോയാപ-
രവശാൻ കൃശതരകാന്താൻ ശവപ്രാശാൻ വിവണ്ണാൻ വികീണ്ണ-
കേശപാശാൻ ശുഷ്കതരശനാൻ നഗ്നാനത ഇതസ്സമുദ്ധാര-
ശ്ച നിസ്സീമമാന്തിസങ്ക്ലാൻ പ്രാണിസങ്ഘാൻ.

അന്യതശ്ച കാശ്ചിമപരിമിതമണികിരണധാരണീശോ-
ണീകൃതഹരിഭന്തരേഷു സുമധുരഗീതവാദിത്രനിസ്വനമുഖരിത-
ഗനകന്ദരേഷു ഭൂവനസുന്ദരേഷു കനകമന്ദിരേഷു നിജസൂത്രതാ-
രോപലണ്ഠാനി സുഖജാലാനുരൂപം സമ്മോദമാനാൻ, പൂർവ്വജ-
ന്മനി ശോപ്താൻ സുമധുരഗോരസൈരണവിതരണശീലാൻ ചതു-
ർവിധാഹാരനികരണേ അത്രോത്തവിത്രാണിതഗ്രഹനിർമ്മലരമ്യഹ-
ർമ്യശിഖരേഷു നിരവധി സുഖിതാൻ, ദത്തകനകമുക്താമണി-
രണനിവഹാൻ, നിരുപമമണിഗണവിലസാതബഹുതരഹാടകശൃ-
ംഗണഭൂഷിതഗാത്രാൻ ജാജപലുമാനനിജതേജഃപ്രസരവിഹിതാൻ

* * * * *

... .. വർഷിച്ചുണക്കുവാൻ

മണിഗണമഹസാ സംശോഭമാനേ വിമാനേ.

൨൯

പ്രാസാദം വേദി പൊയ്ത്താരണി കനകമണി-

ഇതുണ്ടു പുത്തൻഗവാക്ഷ-

വ്രാതം പൂമെത്തയെന്നിത്തരമന്തര തക-

ത്തിടിനാരാത്തനാദാ;

ധാമുനിമാണശക്തിപ്രദമമിമകൊ-

ണ്ടക്ഷയേ വ്യോമയാനേ

ജാതം ജാതം വിരേജേ യമഭടപടലീ-

ചുണ്ണിതം തത്ത്വദാതം.

ന. ൦

അപ്പോൾ നകതഞ്ചരായിശചരസചിവവര-

ന്മാർ പുറപ്പെട്ടു നേരി-

ട്ടപ്രേതാധീശസൈന്യത്തൊടു പൊരുതതുട-

ങ്ങീതു തുങ്ഗാഭിമാനാ;

കെല്ലോടന്യോന്യശസ്ത്രപ്രഹരണമലിതാ-

ശ്ലോണിതാർദ്രാ വിളങ്ങി

ശിപ്പത്തിൽ ചുറ്റു മേളുതടവി നരമഴും

ശാഖ് മലിഞ്ഞൊപ്പുപോലെ.

ന. ൧

തിങ്ങീട്ടും ഭീതിലോലാൻ വിരവിനൊടഥ സ-

ന്ത്യജ്ഞ രഞ്ജപ്രവീരൻ

സങ്ഗ്രാമേ രാവണൻതന്നൊടു യമപുതനാ

കൂട്ടമിട്ടങ്ങണഞ്ഞു;

അങ്ഗാരസ്തർജ്ജിതമൈരുദ്ധപരിയ മഹാ-

ശുദ്ധജാതൈർനിശാതൈ-

രങ്ഗത്തോറും പ്രയോഗിച്ചിതു മമമിയലും

കൗണപവ്രാതമൗലേ.

ന. ൨

ചൊല്ലേറും ശസ്ത്രപാതക്ഷരിതരുധിരധാ-

രാരുണോ ഭാരണോർസൗ

ഹല്ലാശോകം കണക്കു കലിതരുചി വിള-

ങ്ങീട്ടമാദോഗശാഖീ

കല്യാത്താ കാലസൈന്യേ ദശവനന്തൻ

ബാണജാലം ചൊരിഞ്ഞാ-

നല്ലോലാക്കുപ്രകാശം തടവി മഴ ചൊരി-

ക്കുന്ന വാർകൊണ്ടുപോലെ.

ന. ൩

കൃതാന്തസേനാ, ശിതശസ്ത്രജ്ഞരെ-
 സ്തഭാ ദശാസ്ത്രം പരിവാളം വേഗാത്
 രണേ നിരൂപ്യമാസമിതം വിഭജനേ,
 ഘനാവലീ ശൈലമിവംബുവർഷൈഃ.

ന. ൪

മുക്തതന്ത്രാണവരോ
 ക്ഷതസ്വരീസികതസകലഗാത്രോസൗ
 തൃക്തപാ പുഷ്പകമാരാത
 തന്മയം പ്രാപ്താമനീവ അഷിതാത്മാ.

ന. ൭

“നിഖ്വിപ്തൻ ന്ഖ്വിപ്തൻ കനത്തൊന്നായി മരിച്ചതോ
 നിങ്ങളെ” നിവൃത്തം

പ്രൊമിഷ്ഠോഷണമിതഭൂമിമാ
 രാവണോ ദേവദൈവരീ
 കൈപ്പൊന്നിട്ഭാസരം പാശുപതമരിയ ടി-
 വ്യാസമഗ്രേ തൊടുത്താ,-

നത്പന്നാരാവമെയ്താൻ തരളിതഭവനം
 ജപായതാ കാലസൈന്യേ.

ന. ൧൦

അസ്രുതേജസാ തത്ര പാതിതാ
 ഭഗ്ധവിഗ്രഹാ യുദ്ധഭൂതലേ
 ദാവ പാവകേനാഭിവിഷ്ഠരത്-
 സാലസന്നിഭാ കാലസൈനികാഃ.

ന. ൧൧

ദശമുഖനാഥവകുശലീ
 സചിവന്മാരൊടുവേണം മദശാലീ
 അശിമ്ലബിവൃവിമാനീ
 ഭൂമതനോത് സിംഹനാദമഭിമാനീ.

ന. ൧൨

ഇതും മെത്തുന്ന നകതഞ്ചരകുടനിനദം
 കേട്ടു വൈവസ്വതൻ താ-
 നദ്യത്കോപാനലോഭീപിതനയനകലാ-
 ഭീഷണോ രാഷണാത്മാ
 ഇതൊരോക്യം വിറയ്ക്കും പരിമു മണിമഥം
 ദിവ്യമാസ്ഥായ നേരേ
 യുദ്ധത്തിനായ് പുറപ്പെട്ടിതു ഖലജനതാ-
 ഖണ്ഡനോ ദണ്ഡധാരി.

ന. ൧൩

സാക്ഷാലമുതൃതാൻ വന്നതുപൊഴുതു യമ-
 ബ്രാഹ്മണഭാരേ നടന്നു,
 ത്രുകുമാരന്മാർ മുദംഗരം പ്രസവമിനിയ കരേ
 ചാലയൻ ഘോരഘോരം,
 ഭൂഷേപോഗ്രവൃത്തോത്തരമുവിപുലനേ-
 ത്താത്മശാഖീ മുതിന്ന-
 നോക്കുന്നേരത്തുതന്നെ വിരലൊട്ടു നിഖില-
 പ്രാണിനാം പ്രാണമാരീ.

ര ൦

ഉച്ചണ്ഡം കാലദണ്ഡം പിതൃപതിസവിധേ
 മുതിർന്നുകൊണ്ടുണ്ടു പെരിട്ടു,-
 നമുക്കു പൂണ്ടു ദിവ്യായുധമരിയമണി-
 സ്വന്തനേ വന്നു നിന്നു,
 അർപ്പിച്ചു തന്മ്ര പാശങ്ങളിലഴുകിയലും
 കാലപാശങ്ങൾ കോപ്പി-

ഉച്ചയ്യോ! വന്നിതത്വമുപലമരിയ മഹാ:-
 മുദംഗരം മുൻപുണ്ടാഗേ.

ര ൧

ചെത്തുന്ന തീവ്രജപരകണ്ഠവാത-
 പിത്തക്ഷയൊളാ ധൃതലോരഗാത്രാം
 പ്രത്യക്ഷമേ വ്യാധികളുടെക്കു മേന്മേൽ
 മൃത്യോരടുത്തവൊട്ടു മുൻനടന്നു.

ര ൨

മദ്യം ൨.

ഹര ഹര, ശിവ! തത്ക്ഷണം ഭക്ഷിണാശാധിപൻ കാല-
 ദൈവൻ കുടുംഭകോപമുറക്കൊണ്ടുകണ്ണാനഭാവം പറപ്പെട്ടനേരം
 ജഗത്തൊക്കെയൊന്നും ഭയപ്പെട്ടു തല്ലോ; സുരപ്രാതമെല്ലാം വിറ-
 ചുവരന്നു; നിറച്ചും പരന്നേററമെല്ലാം നഭശ്ചാരിവൃന്ദം മുകിൽ-
 ച്ചാത്തിൽ മെല്ലെന്നൊളിച്ചുണ്ടു നിന്നു; ദൃഢം നിന്നുകൂടാ നമു-
 ക്കിന്നു സാക്ഷാലിതല്ല കൃതാന്തൻ വരന്നു ജഗത് പ്രാണമാരീ
 ധനുർബാണമാരീ സമം മൃത്യുനാ വന്നുണഞ്ഞുമുടക്കി മുതിർന്നിനി-
 വണ്ണം, ഭയഭ്രാന്തികൊണ്ടുണ്ടു തമ്മിൽ പറഞ്ഞും ഞേക്കോണി-
 യിനേന്നു രക്ഷോഭേന്ദ്രമാശ്വസ്തായുധം നീണ്ടു മണിത്തുടങ്ങി, പര-
 മീതി ചേർത്താതു മാർത്താണ്ഡജമാവു നെറിക്കുനേരിട്ടുണഞ്ഞൊ-
 രുന്നരം കുറഞ്ഞൊന്നുപോലും കലുങ്ങില ലതാധിനാഥൻ. തദാ-
 നീം പരേതേശ്വരാജൻ മഹാഘോരശസ്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു നശി-

ഞ്ചരായീശമമ്മ് അരംതോറും പ്രയോഗിച്ചു പെട്ടെന്നു മുട്ടുന്നനേരം, നിശാചരിവീരൻ നിശാതേജ്യാലയങ്ങൾ വഷ്ഠിച്ചു വൈവസ്വതൻതന്മണിത്തേർ തിറത്തോടണഞ്ഞു മുടി.

മുതിർന്നുകൻ പിന്നെയും മന്ത്വവേഗം കലൻഗ്രബാണങ്ങൾകൊണ്ടും മഹാവേലുകൊണ്ടും രണ്ടു വൈരിഭേദനതരളം പി. ഉഷ്ണപ്രകാരം മിളർച്ചോരനാദം പ്രയോഗിച്ചുതളിർത്തറച്ചേററമുൾപ്പിഡകൈക്കൊണ്ടു തദബാണജലം തടുപ്പുന്നസ്ത്രക്പാവലീനാഥനപ്പോരം കാഞ്ഞൊന്നു വല്ലീലയേതും. കനൽകോപഭാരം രണക്കോപ്പുപാരം മുതിർന്ന ശോഭനം തിപ്പുസ്തോമമെന്നും കൊട്ടം കാട്ടടൻപക്കു പുട്ടു പൊട്ടിച്ചുതിന്നഗ്രഭാവാനലശ്ശികലനോരു വൈവസ്വതന്നന്നഹോരാത്രമീവണ്ണമുദ്ദാമയുടേംകഴിഞ്ഞിട്ടുമൊട്ടും തരംകിട്ടിയില്ലമ്പിലക്കൈണപായീശനേത്തരൂ കൊന്നീടുവാനും ജയിച്ചീടുവാനും; പരേതേശനും കൌലബായീശനും തമ്മിലനോമ്പുമപ്പോരം ജയിപ്പാത്തറപ്പോടു കല്പിച്ചു നെററക്കു നേരമെത്തി മുട്ടുന്നനേരത്തു സംവത്സകാലം കണക്കു ചമഞ്ഞു ജഗച്ചുകുമെല്ലാമനല്ലാഭിമാനീ ശരം സ്തോമവൃഷ്ടാ ദിഗന്തങ്ങളൊക്കെ ക്ഷണംകൊണ്ടു മുട്ടുംപ്രകാരംതമിസ്താചരേന്ദ്രൻ സഹസ്രാംശുസുന്ദഞ്ച മൃത്യഞ്ച താസാരമിഞ്ചാപി നീരസ്രമെക്കയ്ക്കു മമ്മങ്ങൾതോറും പിളർന്നനേരം കൃതാന്താനനത്തിങ്കൽനിന്നാശു കോപാനലജ്വാല പെട്ടെന്നെഴുന്നവിലെട്ടാശത്തോറും നിറഞ്ഞങ്ങു പൊങ്ങിത്തഴച്ചങ്ങുസാ സത്യലോകത്തിലോളം കവിഞ്ഞും തുടങ്ങി. ജഗദ്ദീപ്തംഭൂകുടീരോരമാരോരം നെററിത്തടത്തിങ്കലത്യത്കടം ഭൂലതാദണ്ഡമൊന്നും വളഞ്ഞും ചമഞ്ഞു. മദക്കോമയ്യെ തെളിക്കുന്നെടിക്കും മതിഞ്ഞല്ലുപോലെ വിളക്കും കലനോരു ഭേജ്ജാം കഴുറ്റിക്കനൽക്കട്ടുപോലെ ചുവന്നങ്ങിലകുന്ന കണ്ണുമിഴിച്ചുതളപലത്ത്രോധദംഷ്ട്രായരോഷ്ഠം നിറം പെട്ടെഴുന്നട്ടമംസധനീചപ്രതഡാകൊണ്ടെട്ടടിക്കും മുഴക്കിശ്ശരിയ്ക്കാഭിമാനീ ജഗദ്ദീപ്തംത്താ കൃതാന്തൻ തദാ വൈരിണം രഹസാ സംഹരിച്ചീടുവാൻ തത്രനിന്നീടിനാൻ.

അനേനം മൃത്യുചെന്നവൊട്ടു പിതൃപതിയോ-

ദേവമുഖേ:—‘വിഭോ! കേ-

ളെന്നെപ്പെട്ടെന്നയച്ചീടുക, മദമിയലം

രാക്ഷസേന്ദ്രാന്തികേ നീ;

എന്നും ചെന്നങ്ങു കൊന്നീടുവനുകിൽ ന്നയോ-

ഗിക്കി, ചെത്തുന്നനേരം-

തന്നെ ജന്മേ ജഗന്നാമക! തവ കഴുവാ

ണാ! മുതിന്നെതുവെയ്യും.

ഭ ന

ഉന്നിദ്രാഞ്ചാ സ വൃത്രൻ നമുച! നരകനെ-

ന്നാലി ദൈത്യശാസനാർ

മുനം മേ ട്രഷ്ടിപാതാൽ പലജമിഹ മറി-

ച്ചീടിനാർ വിശ്വവീക്ഷ;

ഇന്നിക്രവ്യാശനേൽ കിമിഹ ബത വിഭോ!

സംശയം? കാട്ടു മൃഗം

വാനിജപാലകലാപത്തിന്ന ശലഭകലോ-

ദ്വിപനേ കിം പ്രയാസം?

ഭ ന്

ഭാവിച്ചു ഞാൻ തൊട്ടവർ പിന്നെയായും

ജീവിക്കുമാറില്ലിഹ പാരിലേങ്ങും;

ദേവ! പ്രഭോ! മദ്ബലമല്ല പണ്ടേ

കൈവന്ന മർദ്ദാഭയിതായതല്ലോ."

ഭ ന്

ഇതി കൃത്യഗിരം നിശ്ചയ ഭാഷാ -

ദിതിദണ്ഡേക്ഷമുഖോ,ഥ സുതൃജനാ,

"അധുനാ രിപുമാശരേന്ദ്രമേനം

യുധി ഞാൻ കൈല്ലവനെ" നവാച വാചം. ഭ ന്

വാർത്തയും കാവചാശൈശരലമിതപുറവും

നീളുവേ പൂർണ്ണമാണം

മീതേ വഹ്നിസ്സുഖിജ്ഗപ്രകരകമുഴും

മുദ്ഗരോദഞ്ചിതാഗ്രം

ശ്രീതാവിടുന്ന് ഘണ്ടാപടലഘണ്ടാ-ഘണ്ടാ-

പൂരിതാശേഷലോകം

വീതാശങ്കം കൃതാന്തൻ കരുതുമിരിലെടു-

ത്തിടിനാൻ കാലദണ്ഡം.

ഭ ന്

കാണുന്നേരത്തുതന്നെ വിരവികൊടുത്ത യാ-
 തൊന്നു നാനാജനാനാം
 പ്രാണാപായം വരുത്തുന്നതു സതതമനി-
 ധ്യാണദുഃഖരതേജാഃ
 ചേണയും ബാഹുശക്ത്യാ ധൃതരത്നഭരം
 തേന ദണ്ഡേന കാലൻ
 താനരഭോധാലഭിക്കുകപോഴുതു പരവതെ-
 ന്നീശനേ സാക്ഷിയുള്ളൂ!

ര വ

കുലത്തിൽ ചെലവെപ്പാക്കും, ജലധികം കലത്തിൽ സുരകലം
 നടുങ്ങി, ദൈത്യന്മാർ വിരവാട്ട മയങ്ങി, ഭയഭരത്ത്
 ഒടുങ്ങി, ജീവാശാ നിശിദ്ധരകത്തിന്നു, നിഖിരം
 ക്ഷണംകൊണ്ടെന്നേരും ശിവ ശിവ! ചകരേന്ദ്രമുദ്രവന്നു. ര ന്

തമു. ന.

തത്സമയം ഭഗവാൻ പദ്മജന്മാ, നിർമ്മലബ്രഹ്മസാര
 സാക്ഷാത്കാരകാഗ്രമനസ്സാർ, മുഖകമലവാസ്തവനിഗമലോ-
 ഷമുഖരിതഹരിന്ദുഖം, ദിഗ്യാക്ഷസൂത്രകനകകമണ്ഡലമണ്ഡിതക-
 രാജിത

... .. മെഴു ജീവിതേശൻ മറഞ്ഞു. ര ൦

ലങ്കാനാഥൻ ജയിച്ചു യമനെ ഞെടുത്തു
 വീരനെനിപ്രകാരം
 തുങ്ഗാശാഖം ദിഗന്തം പുനരിടനിറയും-
 മാന്ദ്യം ചോഷിച്ചശരം,
 മേഘാസൗ പുഷ്പകാഗ്രേ തെളിവുനൊട്ടു കരേ-
 റിത്തിരിച്ചു നടന്നു
 തിങ്ങും ദർപ്പോദാതാത്മാ ഭവനരിപ നിശാ-
 ചാരിണാം വരനേതാ.

ര ൧

ജിതപാ ലോകരൂപം നിസ്സുലഭജമഹസാം
 രക്ഷസാം ചക്രവർത്തി
 ഗതപാ ലങ്കാമകംപുകുഴുകൊട്ടു വിജയ-
 ശ്രീകലനങ്ങിത്തന്നു;

ഉദ്യമോദം കൃതാർത്ഥപിഖ സഹ വിധിനാ
 നാമഭനാപി മേളം
 മെന്തിടം സത്യലോകം നിഖിലജനമനോ-
 നന്മനം സംപ്രപേദേ.

൫ ൨

സമം.

LIST OF MALAYALAM PUBLICATIONS FOR SALE.

ശ്രീമൂലം മലയാളഭാഷാഗ്രന്ഥാവലി.

	രൂ.	പ.	കു.
No. 1—ഇരുകക്ഷിപ്പാട്ട്	0	7	0
No. 2—തെരുവരാമായണം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	7	0
No. 3—ഭാഗവതപതി (കിളിപ്പാട്ട്)	0	10	0
No. 4—പാമ്പതീവരിണയം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	12	0
No. 5—പട്ടപ്പാട്ട് (കിളിപ്പാട്ട്)	0	14	0
No. 6—കല്യാണകൗതുകസമിതി (ഭാഷാചമ്പു)	0	6	0
No. 7—പ്രഹ്ലാദചരിതം (ഹംസപ്പാട്ട്)	0	5	0
No. 8—ഗീതീഭാഷ്യം (ഗീതപ്രബന്ധം)	1	0	8
No. 9—വ്യവഹാരമാല (സൂക്തിഗ്രന്ഥം)	3	1	8
No. 10—ശ്രീമദ്ഭാഗവതം ഭാഷാ (ഗദ്യം) മഹാഭാരതം	1	0	8
No. 11—കൃഷ്ണധീമ (ഗീതപ്രബന്ധം)	0	4	0
No. 12—വിഷ്ണു (സമ്പൂർണ്ണഗദ്യം)	0	7	0
No. 13—ഭാഗവതഭാഷ്യം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	8	0
No. 14—ശ്രീമദ്ഭാഗവതം ഭാഷാ (ഗദ്യം) മഹാഭാരതം	1	7	10
No. 15—ഭാഗവതഭാഷ്യം (ഭാഷാകാണ്ഡം)	1	7	10
No. 16—പാമ്പതീവരിണയം (ആരവ്യതം)	0	4	0
No. 17—ഭാഗവതം (ഭാഷ്യരചന)	0	7	0
No. 18—ഭാഗവതപതി (ഹംസപ്പാട്ട്)	0	12	0
No. 19—ഭാഗവതഭാഷ്യം (ഭാഷാകാണ്ഡം, ആരവ്യതം, കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡം)	1	7	10
No. 20—ഭാഗവതഭാഷ്യം (സന്ദർഭകാണ്ഡം, യുദ്ധകാണ്ഡം, ഉത്തരകാണ്ഡം)	1	7	10
No. 21—വിഷ്ണുഗീത (ഹംസപ്പാട്ട്) (ഭാഷാപതിപ്പ്)	0	14	0
No. 22—ഭാഗവതസംഗ്രഹം (ഭാഷാപതിപ്പ്) (ഭാഷാപതിപ്പ്)	0	4	0
No. 23—ശ്രീകൃഷ്ണവിദ്യകൗതുകസമിതി	0	4	0
No. 24—കൃഷ്ണഭാഗവതം (ഭാഷാപതിപ്പ്)	0	14	4
No. 25—ഭാഗവതഭാഷ്യം (ഭാഷാപതിപ്പ്)	0	4	0

ശ്രീവഞ്ചിസേതുലക്ഷ്മീഗ്രന്ഥാവലി.

	രൂ.	പ.	കാ
No. 1—കാവ്യമഞ്ജരി	1	7	10
No. 2—ഭാതകവചനീ (സമ്പൂർണ്ണം)	0	21	0
No. 3—ഭാഷാഭാതകവചനീ	1	0	8
No. 4—പ്രശ്നഭാഷ	0	5	0
No. 5—മുഹൂർത്തവചനീ (സമ്പൂർണ്ണം)	0	10	0
No. 6—ബാലതരം (പൂർവ്വഭാഗം)	0	14	0
No. 7—ആയുർജീവം തീതികാപാദം (സമ്പൂർണ്ണം)	0	4	0
No. 8—സംസ്കൃതശൈലീകം (കവ്യഭാഗം) (ഭാഷാസാഹിത്യം)	2	1	0
No. 9—ജ്യോതിർനിഷ (വികാശഭാഗം)	0	14	0
No. 10—തത്ത്വശാസ്ത്രവിചാരം (ഭാഗം)	0	10	11
No. 11—പ്രശ്നസമാഹാരം	0	14	0
No. 12—കേരളചരിത്രം (ഭാഷാസാഹിത്യം) (പാഠഭാഗം)	1	0	8
No. 13—ബാലതരം (മധ്യഭാഗം)	2	1	0
No. 14—നാരായണീയം (സമ്പൂർണ്ണം പ്രഥമഭാഗം)	4	2	0
No. 15—ബാലതരം (അന്തിമഭാഗം)	0	10	0
No. 16—അഷ്ടാമീതസംഗ്രഹം	0	4	0
No. 17—നാരായണീയം (സമ്പൂർണ്ണം ചിരിതഭാഗം)	3	1	8
No. 18—കേരളചരിത്രം	0	4	0
No. 19—ഭാഗവതം	1	0	0

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഞ്ജരിഭാഷാഗ്രന്ഥാവലി.

	രൂ.	പ.	കാ.
No. 1—കണ്ഠശ്ലോകസമാഹാരം (പാഠഭാഗം)	1	0	8
No. 2—രാസശ്രീഡ (കഥകളി)	0	4	0
No. 3—പഞ്ചവക്യ ഭാഗശ്ലോകസമാഹാരം	0	4	0
No. 4—രാമചരിത്രം	3	1	8
No. 5—ഭാരതവർഷം	0	4	0
No. 6—നാരായണീയം (സമ്പൂർണ്ണം ശൃതീയഭാഗം)	2	15	4

	ര.	പ.	ശ.
No. 7—നാരായണീയം (സവ്യാഖ്യന്തം ചാതുർത്ഥം)	3	1	8
No. 8—ബ്രഹ്മാർണ്യപുരാണം ഭാഷാ	0	7	0
No. 9—ഹരിശ്ചന്ദ്രനാസസമരോത്സവം	0	4	0
No. 10—പരമാർത്ഥസാരം ഭാഷാ	0	4	0
No. 11—ആത്മബോധം (അക്ഷാപ്താഖ്യാനസഹിതം)	0	4	0
No. 12—ഭേവീമാഹാത്മ്യം ടി	1	0	5
No. 13—പ്രവീണപുരാണം	0	7	2
No. 14—നാരായണീയം (സവ്യാഖ്യന്തം പാഞ്ചമം.)	3	1	8
No. 15—ഭഗവദ്ഗീത (ഭാഷാപുരസ്കാരസഹിതം)	1	0	0
No. 16—നാരായണീയം (ചക്രവർത്തിയാസവ്യാഖ്യാനസഹിതം) (അഷ്ടമം)	3	14	4
No. 17—കണ്ഠാഭാരതം (പ്രാർത്ഥനം)	1	8	0
No. 18—നാരായണീയം (ചക്രവർത്തിയാസവ്യാഖ്യാനസഹിതം) (സപ്തമം)	4	0	0
No. 19—കരമഞ്ജരം (ഭാഷാപുരസ്കാരസഹിതം) രണ്ടാംവ. ഖ്യം	1	14	4

3755

IN THE PRESS

൧. ജോൺ നീക (ചിതീയസംസ്കരണം)
൨. തന്ത്രസമുച്ചയം (ഭാഷാവ്യാഖ്യാനസഹിതം)
൩. ശേഷസമുച്ചയം ടി
-

തിമികൾ തിമിള ഗിലനക്രാദികളും
 മനുജമനമൊസങ്കടമുട-
 നിന്നും വന്നിതകപ്പെട്ടു 'ദൃശ-
 മെന്ന നിനച്ചു വിറച്ചതുകൂടി;
 മുൻപിൽ കനമൊട്ടു ഇമ്പിക്കരവും
 പിവിലുലാവും വാലുകുണ്ടാൽ
 ഉയർജ്ജനത്തിനമസുരനാക്കും
 ഇമ്പുപിടിച്ചുവലിപ്പാനുള്ള-
 പ്ലാവനാർകലമകടമിണിയൊരു
 പുണ് പായ മേവിന വാസുകി തന്നുടെ
 വാലും തലയുമിതെന്നേ തോന്നും,
 കെല്പിനൊടപ്പിൽ നിരപ്പുതന്ന
 നരപ്പുതവന്നകർണ്ണാനങ്ങളി-
 ലടിയുന്നേരം സമരഗജാനനം ചമരത്തോന്നും;

ഭൂമണവിലാസം കാണുന്നേരം
 ഭൂമണകലീലാകലവികൾ തോന്നും;
 തിമികളൊടൊത്തീമുക്കുന്നേരം
 കൂമികളൊടണയും 2സരണികൾ തോന്നും;
 മുതലകളോടിയ്യമ്പടി കണ്ടാൽ
 ചിതലകളോടിയ്യമ്പട്ടു തോന്നും;
 പാലാഴീലപ്പരമപുമാനല-
 മോമനയായ് മരുവീടിന മീനക-
 ലാമകൾ മുതലകളെന്നിവരോടതി-
 സാഹസമാവഴി ചെയ്യുന്നതുകൊ-
 ണങ്ങളൊന്ന മേലിൽ വരുന്നതിവനെ-
 നുള്ളതുമേലും നന്മി നന്മി ജാനേ.

അന്നേരം വന്നനിന്നാരുപരി സുവര-
 നാരുമാത്രസമോദം
 തന്നേതന്നെ പുകഴ്ത്തിപ്പുകഴ്ത്തി കടലോ-
 ടീടുകൂടും ഗജേന്ദ്രം,